

DOMOLJUB

Izkušaj vank štrik. Cena mu je 3 K na leto. (Za Nemčijo 3 K 60 v, za Ameriko in druge tuje države 4 K 60 v.) — Špil in dopoln se pošiljajo: Uredništva „Domoljuba“, Ljubljana, Kopitarjeva ulica št. 2. Skupščina, reklamacije in inserati pa: Upravištva „Domoljuba“, Ljubljana, Kopitarjeva ulica št. 2.

SLOVENSKEMU LJUDSTVU V PODUK IN ZABAVO. ❁

Inserati se sprejemajo po sledečih cenah: Enostopna peščena (listina „Domoljubova“ širine 34 mm) stane za enkrat 30 v. Pri večkratnem objavljanju primeren popust po dogovoru. — Posamezne številke se prodajajo po 10 v. Škovaški promet poštno-branilniškega urada št. 824.797.

Štev. 38.

U Ljubljani, dne 19 septembra 1907.

Leto XX.

Slavnost na Velehradu.

Med slovenskim in češkim narodom že od nekdanj vladajo prijateljske razmere. Zlasti pa so poživili to prijateljstvo slovenski katoliški shodi, katerih so se Čehi vedno v precejšnjem številu udeleževali. V najnovšem času pa se je posebno med češkimi in slovenskimi kmeti pokazalo veselo zблиžanje. Na zadnji veliki slavnosti na Velehradu pa se je sklenilo prav pravo pobratimstvo med obema narodoma. Naj sledi tu poročilo slovenskega kmečkega udeleženca te slavnosti.

Veličastne slavnosti na zgodovinskoimennem Velehradu na Moravskem dne 7. in 8. septembra udeležilo se je okrog 40.000 katoliško-narodnih Čehov. Med navadnim kmečkim ljudstvom bilo je mnogo odlične češke gospode, kakor deželni glavar, poslanec grof Thun, večina moravskih katoliško-narodnih deželnih in državnih poslancev. Velehrad je bil slavnosti primerno okrašen. Čehi prihajajo redno vsako leto na Mali Smaren na božjo pot na Velehrad, letos so bile pa z božjo potjo združene izvanredne slavnosti. Bil je ljudski shod in blagoslovljenje zastave kato-

liških čeških kmetov. K tej slavnosti je bil povabljen tudi slovenski klub državnih poslancev. Vabilu sta se odzvala kot kmečka zastopnika državna poslanca Fran Demšar s Kranjskega in Fran Pišek s Stajerskega. Potrebno bi bilo slavnost na Velehradu natanko popisati; omejim naj se na nekatere bolj zanimive prizore. V soboto so prihajale množica za množico, društva z zastavami, nekatere z godbami na čelu in razne skupine mladeničev in mladenk v raznovrstnih narodnih nošah. Vsprejem se je vršil pri kapeli sv. Cirila in Metoda. Godba je sprejemala došlece, ter jih je sviraje koračnice spremljevala po velikanškem prostoru, ki je na treh straneh ograjen s poslopji, na južni strani je cerkev, na zahodni in severni samostansko poslopje. Ta prostor je res pripraven za veliko zborovanje. Ko se je nabralo ljudstva, bil je krasen prizor. Veselo ljudstvo koraka v redu proti cerkvi, vrstijo se razna društva v bujnopisanih narodnih nošah, petje in godba jih spremlja zunaj in po cerkvi okrog velikega oltarja. — Lep je bil sprejem, ko se je pripeljal deželni glavar z gospo soprogo, ki je bila odločena za glavno botro kmečki zastavi. Težko si je predstavljati ovacije tako navdušenega, enakomisle-

čega, kmečkega ljudstva. Lep je bil sprejem grofa Thuna, ko se je pripeljal.

Najlepši je bil sprejem knezonadškofa olomuškega, ki je prišel blagoslovljat zastavo. Pred sprevedom je jahalo 7 mladeničev v pisani in zelo okrašeni narodni noši, na ravno tako z raznobarnimi trakovi okrašenih konjih. Za temi godbe v raznih narodnih nošah, pred vozom nekaj posebno narodno nošo oblečenih mladenk. Navdušeni na zdar klici so napolnjevali velehrajsko okolico. Do pozne noči so svirale godbe ter se razlegalo petje po Velehradu, toda vse lepo v redu. Moravsko ljudstvo napravi dober vtis. Cvrsta, zdrava, nepokvarjena in verna moravska kmečka mladina je v ponosni Moravski. Sli smo spat med sviranjem godbe in v nedeljo vstali z godbo. Ob peti uri zjutraj je bila budnica. Ljudje so se zbirali v cerkvi, da opravijo najprvo svojo pobožnost; ob pol deveti uri je bil določen ljudski shod in potem blagoslovljene zastave. Zjutraj je bil spreved s sv. Rešnjim Telesom zelo slovesen. Pred Najsvetejšim so svetili deželni in državni poslanci, lep vzgled vsem ljudskim zastopnikom. Kjer je ljudstvo, tam naj bodo tudi ljudski zastopniki. Kdor ne gre z ljudstvom, za tem tudi ljudstvo ne bo šlo.

Ob določenem času zbere se večina ljudi na že omenjenem dvorišču, kjer je bil napravljen lepo okrašen oder z altarjem. Na odru so bili državni in deželni poslanci, deželni glavar, zastopnik kat. narodnega učiteljstva, zastopnik dijaštva in zastopnik ogrskih Slovencev. Ljudskemu shodu je predsedoval deželni poslanec Samalik, eden najbolj vnetih kmečkih zastopnikov iz Moravske. Predsednik otvori shod, pozdravlja zastopnike, pozdravlja zbrano množico, pozdravlja prav srčno zastopnika Slovencev iz Štajerske in Kranjske, katerih še ni bilo na odru, kar tudi pri toliko množic ni bilo mogoče. Množica kliče na zdar in živio Slovenci, gledaje okolu kje sta Slovenca. Nastane tišina. Čudno se jim zdi, da ju ni. Ko se oglasita, napravijo takoj prostor ter ju navdušeno pozdravljajo spremljajo na oder. Predsednik ju predstavi in še enkrat pozdravi. Navdušenje za Slovence je bilo velikansko. Nato se oglasita slovenska poslanca k besedi za pozdrav. — Poslanec Pišek pozdravlja v imenu štajerskih Slovencev, kmečke zveze ter slov. kljuba. Povdarja, da je treba skupnega dela in boja za pravice kmečkega stanu ter želi, da bi se zato borili češki katoliško narodni poslanci skupno s slovenskimi. — Poslanec Demšar pozdravlja množico kot severne brate.

Veseli ga, da jih ima čast pozdravljati na tako za Slovane zgodovinsko-imenitnem kraju. Na kraju, kjer sta slovanska apostola sv. Ciril in Metod oznanjevala nauke sv. vere v domačem jeziku, ki so jih Slovenci kakor Čehi ohranili in se jih zvesto držali. To jim je dalo tudi moč v bojih za svoje pravice. Ako ostanejo stanovitni, jih ne premaga noben nasprotnik. Prinaša pozdrave v imenu kmečkih rojakov izpod mogočnega Triglava, ki so sorodni po jeziku, enaki po veri in stanu. Pozdravlja jih v imenu slovenskega kluba, ki se bori za iste ideale kot češki katoliško narodni poslanci. Pozdrave so sprejeli z zadovoljstvom. Dokaz temu velikansko navdušenje množice, ki je klicala živio in na zdar Slovenci. Govorili in pozdravljali so še deželni in državni poslanci, zastopnik učiteljstva, zastopnik dijaštva in zastopnik ogrskih Slovencev.

Po ljudskem shodu zaigra godba, nato pride spreved k blagoslovljenju zastave. Za godbo pridejo mladenke

v narodni noši, botre zastave in knezonadškof. Razvrstijo se na odru. Knezonadškof pozdravlja in govori zbrani množici. Nato blagoslovi zastavo. Vršni se zabijanje žebeljev v zastavo. Najprvo zabije knezonadškof, nato glavna botra in druge botre ugledne kmečke gospodinje, deželni in državni poslanci med temi tudi slovenska poslanca. Vsakdo spregovori nekaj besed kakor slučajno, zbrana množica pozdravlja. Gospa deželnega glavarja izroči po lepem govoru zastavo močnemu kmetu zastavonošu. Imenitna gospa je pokazala, kako čisla češke katol. narodne kmete.

Vsi zastopniki, tudi slovenska, so se vpisali v spominsko knjigo. Brala se je sveta maša na odru. Pri maši so peli domači pevci v narodni noši. Po maši zaigra godba Zastavonoša nese zastavo na sredo zborovališča. Mimo zastave defilirajo zastave in godbe z zborovalci.

Opoldne je bila končana slavnost, ki je bila tako lepa, da ostane vedno v spominu vsem udeležencem. Še prav posebnega pomena pa je zato, ker je utrdila politično in gospodarsko vzajemnost med češkim in slovenskim krščanskim kmečkim ljudstvom. D.

Političen pregled.

JUGOSLOVANSKI MINISTER.

Predsednik državne zbornice dr. Weiskirchner se je na vprašanje »Agrar Zeitung« izjavil, da bi mu bilo imenovanje kakega jugoslovanskega poslanca za ministra ljubo. — Kdo pa bo in kedaj se imenovanje izvrši, o tem časopisje le ugiblje. Imenuje se kar šest kandidatov, na prvem mestu Ploj, potem Šuklje, Šusteršič, Spinčič, Zaifron in Ivčević.

KATOLIŠKI ČEHI

se zadnje čase jako krepko gibljejo. Njihova mlada krščansko-socialna organizacija pridobiva vedno več tal. Podobno kakor pri nas kmečke zveze, so si tudi Čehi ustanovili »zvezo čeških katoliških kmetov«, ki prav pridno prireja shode.

DEŽELNI ZBORI.

Deželni zbori, ki se imajo otvoriti 16. septembra, so že sklicani. To so: češki, galjski, zgornjeavstrijski, solnograški, štajerski, koroški, bukovinski, moravski in šlezjski deželni zbor.

HRVAŠKO-OGRSKO VPRAŠANJE.

Listi poročajo, da so Mažari v svojem boju proti Hrvatom jeli popuščati. Ogrska koalicija se je menda jela s Hrvatom pogajati.

Hrvatje zahtevajo, da se sedanji nezmožni ban odstrani, in da pride na njegovo mesto mož iz hrvaške stranke; zato pa bi bili pripravljene odstopiti od svojih zahtev v železniškem vprašanju. Znani Supilo se tudi zavzema za to pogodbo, prav tako tudi nekateri ogrski politiki.

Poročali smo že, da namerava sedanji hrvaški ban Rakodeczay odstopiti. Te vesti se potrjujejo. Mažari trdijo o njem, da je popolnoma nezmožen rešiti hrvaško-ogrsko vprašanje in sami delujejo na to, da zapusti svoje važno mesto.

NAGODBA.

Nagodbeno pogajanja, ki bodo uredila razmerje Avstrije do Ogrske, so se pričela. 10. t. m. so odpotovali vsi ogrski ministri na Dunaj, da z avstrijsko vlado rešijo to vprašanje.

Položaj je jako resen. Avstrijci zahtevajo svoje, Mažari pa svoje. Nihče noče popustiti. Že se računa z vprašanjem: kaj potem če se pogodbeno pogajanja razbijejo. Avstrijci smo že za toliko, da bomo svoje razmere tudi brez nagodbe rešili. Na Ogrskem bi pa v tem slučaju na vsak način moral ministrski predsednik Weckerle odstopiti. In vsa znamenja kažejo, da bo z nagodbo težko kaj.

12. sept. se je vršilo skupno ministrsko posvetovanje. Avstrijski ministrski predsednik je povdarjal stališče avstrijske vlade, ki odločno zahteva, da se ob enem z nagodbo reši tudi bančno in kvotno vprašanje. Ogrski ministrski predsednik pa je nato to stališče odklonil in se menda izrazil, da noben Oger ne more biti za tako nagodbo. Ni upanja, da bi se pogajanja kmalu končala.

Avstrija in Srbija.

Ker so se trgovinska pogajanja med Avstrijo in Srbijo prekinila, je imela Srbija doslej že velikansko škodo. Sedaj se sta sestala avstrijski minister Aerenthal in srbski Pasić na Severniku, kjer sta se pogodila, da se prekine trgovinska pogajanja med Avstrijo in Srbijo zopet prično. Pasić je tudi obljubil, da bo Srbija pospeševala reformna dela Avstrije in Rusije na Balkanu zlasti v Makedoniji.

V RUSIJI

je število volivcev za tretjo dumo zelo padlo. V Odesi jih je polovico manj, kot jih je bilo pri zadnjih volitvah. Starorusi so izdali oklic na Jude, da se rešijo le po splošni denarni globi.

NA FRANCOSKEM

se je izvršil važen političen preobrat. Zveza med liberalci in socialnimj demokrati, ki se je sklenila pred šestimi leti, je sedaj pretrgana. Ona zveza, ki je izvedla ločitev cerkve od države, ki je tako edino nastopala v »kulturnem boju« zoper »nazadnjake« katoličane — je sedaj na tleh. In kdo je povzročil to nedostojnost med bratci? Anarhistična »delavska zveza«, ki šteje 300 000 članov je zahtevala od svojih manj svobodomiselnih tovarišev, naj se ločijo od »meščanskih radikalcev« — liberalcev. Socialisti očitajo liberalcem, da so nazadnjaki, ker ne zažigajo skladišč, ne vzdignejo za vsako malenkost ljudstva, ne rabijo pri vsaki priliki sile, liberalci pa očitajo socialistom, da morajo postati s svojim brezobzirnim početjem ugonobitelji domovine.

Kakor sta si sedaj obe stranki nasprotni, znašli se bodo zopet v bratskem objemu, ko bo treba napraviti kak korak proti cerkvi. Vendar pa je francoskim katoličanom ta razpor med njihovimi sovražniki dobrodošel, če ga bodo le znali izrabiti.

AMERIKA — JAPONSKA.

Amerikanci resno mislijo na to, da je moč v bližnjem času vojska z Japonsko. Ker pa Amerikanci nimajo na Daljnem Vzhodu pristanišč, ki bi v slučaju vojske služila za opirališča za brodovje, kupili so od Rusije neko pristanišče blizu Vladivostoka. Japoncem, ki to vidijo, ta korak seveda ni nič kaj všeč.

Presednik Zedinjenih severoameriških držav, Roosevelt, je vrhutega sklical konferenco severo- in srednjeameriških držav v vzdrževanje miru. Namen te konference je skleniti pogodbo med severoameriški zedinjenimi državami ter Meksiko, po kateri bi imele severoameriške države v slučaju vojske z Japonsko na razpolago vsa pristanišča ob dolgi obali meksikanski. Ta pristanišča so potrebna za Ameriko zato, ker bi sicer Japonci lahko skozi Meksiko precej neovirano prodirali v osrčje severnih držav.

NEMIRI V MAROKU.

V Maroku so se za enkrat razmere nekoliko izboljšale. Maroški rodovi so ponudili generalu Drude premirje, ki ga je ta tudi sprejel. Dva Mavra je pa v poročstvo obdržal pri sebi.

Dogovorjeno premirje je sicer kmalu poteklo, vendar se utegnejo nova podjetja zakasniti, ker je zbolel general Drude.

Francoska vlada je generalu Drude poslala navodilo, kjer mu naroča, naj odposlanec rodov, ki pridejo prosit za premirje ali se hočejo pogajati, sprejme in jim da varno spremstvo.

Zanimivo je slišati, kako sodijo razni ugledni listi o maroški akciji. »Daily Graphic« je mnenja, da bi bilo osvajanje Maroka za Francosko jako nevarno podjetje. Zato bi bilo treba najmanj 100.000 mož in mnogo časa. Posledica tega koraka pa bi bila tudi to, da bi Nemčija postala absolutna gospodarica na evropski celini. — »Gaulois« svetuje francoski vladi, naj od Nemčije kupi privolenje za nadaljnjo akcijo v Maroku s kakimi drugimj koncesijami. — »Figaro« svetuje vladi, naj ne pošilja toliko vojaštvo v Maroko, da s tem ne oškoduje vzhodne meje proti Nemčiji. Na drugi strani pa svetuje, naj vse vevlasti pošljejo v Maroko policijske vojaške čete in skupno izvršijo, kar zahteva algeziška pogodba. — Nemških listov se skoro nobeden ne vjema s francosko akcijo; nemška vlada pa za enkrat še ne pravi ne bev ne mev. Izdala je sicer v »Norddeutsche Allgemeine Zeitung« neko izjavo, ki se pa od francoske strani ne smatra kot oficialna izjava, ampak le kot naziranje. — Najmanj so pa zadovoljni s francoskim osvajanjem Angleži. Splošno pišejo, da je počenje Francozov pred Casablanca obsodbe vredno. Francoski vojak, Arabci iz Alžira, so prave bestije, kar se tiče plenjenja, mesarjenja in požiganja. Poplenijo vse, kar jim pride v roko in koljejo, da je veselje. Kar dela Francija, ni niti podobno »mirnemu osvajanju«, temveč je pravo nasilje. — Kar se tiče Nemčije, pritiskajo skoro vsi listi na vlado, da zahteva odškodnino za nasilja, ki so jih morali nemški podaniki v Maroku pretrpeti, od Francije same ne pa od Maroka.

Najnovejše poročilo pravi, da je general Drude II. t. m. zapovedal svojim vojakom naskočiti vojni tabor Maročanov Taddeta. Prva kolona je pomorila maročanske prednje straže, druga kolona, ki je štela šest stotnj, tri baterije in vse arabsko konjeništvu, je bombardirala tabor Maročanov, križarka »Gloire« ga je pa obstreljevala od morske strani. Maročani so morali bežati. Poročilo pravi da je padlo okrog 4000 Maročanov, na francoski strani je pa en vojak mrtev, 6 ranjenih.

SHOD SVOBODOMISLECEV V PRAGI.

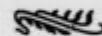
Shod svobodomislecev iz celega sveta, o katerem se je zadnje čase mnogo pisalo, se je otvoril ta teden v Pragi. Ne mučili bi cenjenih čitateljev »Domoljuba« z poročilom o tem shodu, ki bi se ga ne bili udeležili tudi ljudje, ki se trudijo, da bi tudi med slovensko ljudstvo zanesli nesmisel svobodne misli in zamorili med njim vsako poštono misel. Tako pa ne bo odveč če tudi slovensko ljudstvo spozna te svobodomislece, ki niso svobodni, ker jim narekuje vsa njihova dejanja in besede le slepo sovraštvo do cerkve, še manj pa misleci, kar bo razvidno iz poročila.

Shod svobodomislecev se je porodil le s težavo in v velikih bolečinah. Sklicali so ga laški in francoski prostozidarji, ki se pa na oklicu, kjer vabijo na shod, niti podpisati niso upali, ker so prostozidarske lože v Avstriji prepovedane. Ker pa policija hoče vedeti za sklicatelja shoda, imeli so ti mednarodni bratci križe in le s težavo so dobili dovoljenje za shod. Toda to je stranska stvar. Nas zanima bolj, kakšni so ti ljudje, ki so se shoda udeležili. Med njimi je mnogo jako slovitih oseb — a žalostno slovitih s posredovanjem policije. Napadalcu kraljev so imeli na tem shodu glavno besedo. Resnih znanstvenikov in učenjakov shod ni videl. — Slovensko »svobodno misel« je zastopal odpadnik — duhovnik Ant. Aškerc, ki je bil voljen tudi v »častno« predsedstvo. Seveda ne smemo pozabiti tudi slovitega slovenskega učenjaka — znanstvenika Lenarta Lotriča iz Gorenjega konca Železnikov, ki je drugače, kakor sam pravi, skziškoski poštona duša, samo to napakico ima, da je skrajno omejen, duševni revček, pa tudi — e kaj, meso je slabo, kaj ne Lenart, včasih jo človek tako zavozji, da vedo tudi njegovi potomci, še predno neha biti študent. — Tako, sedaj vemo, kaki ljudje hočejo naše ljudstvo učiti nove morale in mu prinesiti pravo »kulturo«. Shod se je izvršil tako-le:

Ob udeležbi 3000 ljudi predlaga Franc Ferrer iz Madrida, naj se pozove španska vlada, da izpusti iz zaporov ljudi, ki so napadli španskega kralja in kraljico. — Francoski pritepenec Fournemont izrazi pobožno željo, da bi se v Avstriji začela taka protiverska gonja, kot so jo uprizorili svobodomislci v Italiji. — Pri pozdravnem večeru je dobil besedo tudi Lenart Lotrič, ki je povedal, da shod pozdravlja. Gromovito ploskanje, Domovina rešena. Lenart je izgovoril. — V razpravi o narodnosti, je prišlo do prvega spora med bratci. Večina shoda je bila za resolucijo, kjer se naglašja, da je narodnost oslarija, vsi narodnostni boji neumnost in nevredni pravega »mislca«. In naše narodno-radikalno dijaštvo je svojem glasilu izjavilo, da se samo po sebi razume, da simpatizira s shodom! Ziveli narodni radikalci! — Nato se je vršil hud spopad med anarhisti in ostalimi svobodomislci pri volitvi zastopnika v neko komisijo. Zmagali so anarhisti. — Nato zahteva dr. Bartošek, da se na ljudski šoli odpravi ves verski pouk, in da se ne uči otrok več »starih pravljic«; namesto krščanskega nauka naj bi se učilo otroke »primerjalne religijske vede« in zgodovino vseh ver, zlasti o budizmu, mohamedanstvu in o »svobodni misli«. Sploh so vsi govorniki govorili skoro izključno proti verouku po šolah. »Odcerkvenjenje«, to je glavna naloga, ki jo ima svobodna misel izvršiti; — Govoril je tudi slovenski duhovnik-odpadnik Aškerc, ki je pripovedoval kako Slovence tlačijo »klerikalizem«. Mož je imel smolo. Nič se ni zanimal zanj, bil je zapuščen, osamljen, brez vtiska, kakor je slovenska »svobodna misel«, katero je zastopal. — Nato je sledil napad na papeža, kateremu napovedujejo svobodomislci boj na življenje in smrt! Revčki onemogli! Med nji-

mi, ki so podpisali to napoved, je tudi Aškerc. Lenartu Lotriču se ni izpolnila srčna želja, da bi se tudi njegovo ime blestelo na protestni poli! Njega zastopnika Ilirije in njenih svobodomiselnih prebivalcev so prezrli lastni bratci! — Dr. Bonček in za njim še mnogo drugih govornikov in govornic, slednjič zahteva, da se odpravi krščanski zakon. Naj ne bo več nobenega razločka med zakonskimi in nezakonskimi otroci! Žena naj ne bo v zakonu podložna možu! Proč z nerazrušljivostjo zakona! Dečki in deklice naj se skupaj vzgajajo po šolah, da izgubijo »napačno sramežljivost!« Z zahtevo, naj se odslej mrlič sežigajo in naj se po javnih prostorih izpostavi kolikor mogoče nagih podob in kipov, so svobodomislci za hip prenehali s svojimi »čednimi« zahtevami in dali besedo benediktincu P. Schachleitnerju. V mirnem in stvarnem govoru je ta preprosti a učeni menih zbranim svobodomislcem dokazoval njih zmote in pokazal, kam bi njih nauki pripeljali človeštvo, če bi se ravnalo po njih. Divje bestialno vpitje je sledilo govornikovim besedam, najodstudenje zmerjanje in psovke so bile odgovor na ta stvarna patrova izvajanja. Govoril je še vseučiliški profesor dr. Hülgenreiner, ki je v krasnem govoru zavrčal razne ugovore. Njegov govor je napravil globok vtis; to je pa razkačilo svobodomislece, da so začeli zopet rjoveti malo je manjkalo, da niso dejanski pokazali svoje »svobodomiselnosti« s pestjo in nožem. Da zabrani kaj hujšega, je vladni zastopnik zabranil nadaljne zborovanje.

Tako se je končal svetovni kongres svobodne misli. Naj slovensko ljudstvo iz njega spozna, kaki prijatelji bi bili domači slovenski svobodomislci, če bi prišli do veljave! Zato proč z Aškercu. Lotričem pa pomilovalec nasmeh!

Listek.

Spomini s potov in cest.

Piše Anton E.

Kdor je našel dobrega prijatelja, je našel velik zaklad. Človek namreč potrebuje sorodne duše, da ji more brezskrbno razkriti vse, kar mu obtežuje srce; on potrebuje roke, ki jo sme toplo objati; njemu se hoče gorkih oči, v katere gleda z zaupanjem in ljubeznijo. Kaj ne, Ivan, prijatelj moj?

In zlasti na potih in cestah, — tam zunaj v širokem svetu, kjer drvijo valovi življenja mimo nas, tam je zvest prijatelj naš vodnik in rešenik.

Hvala Bogu, da sem te našel, dobri prijatelj moj! Tebi v vesel spomin pišem te skromne vrstice. Brez reda jih pišem, kakor mi prihajajo na um — spomini z različnih potov in cest. Neizrečeno lahko mi je pri srcu ob teh spominih, ker jih posvečam tebi, Ivan. Naj bi ti bili v tolažbo tako, kakor meni! —

1.

Saj se še spominjaš, ali ne, onega dne, ko sva se našla »pri Trtici« čisto slučajno? In potem sva zavila v Kolodvorske ulice. Lep dan je žarel nad mestom; ljudje so hiteli semintja, kočije so žvigale mimo hiš, midva pa sva hodila ob strani, vsak svojo tiho misel v srcu . . .

Mlad deček je milo zajokal pred nama. Mama, mama — hudj mož — grozdje mi je ukralk!

Deček je ihtel na vso moč in grabil mamico za krilo. »Hudi mož«, zelen, koščten fant, ki se mu je lakota brala z obraza, je z de-

belim grozdem stekel na drugo stran ulice. Izbuljene oči je imel; z eno roko je držal raztrgano hlačnico, z drugo je hlastno tlačil sladki grozd v usta.

V istem hipu je stal redar za njim. Polmesec se mu je svetil pod vratom. Prijel je fanta trdo za rame.

»V imenu postave!«

In zeleni, koščeni fant je kakor mirno jagnej podal roke redarju, ki ga je uklenil in peljal seboj.

Deček je še zmiraj jokal in jecljal z ihtočim glasom.

»Mama, mama — hudi mož mi je grozd ukral!«

Oj, Ivan, pogledal sem ti v oči po tem dogodku, in oba sva mislila isto misel:

Kolikokrat hudobnež, zločinec, iztrga mlademu otroku nedolžnost iz srca, in ni ga redarja, ki bi stopil predenj v imenu postave in bi ga uklenil. Kolikokrat neumni oče pohujša svojega lastnega sina, hudobna mati svojo nežno hčerko, zlobni brat nedolžno sestru — in nobena kazen jih ne zadene na tem svetu! Ako ukradeš grozd, si zaprt, ako ukradeš nedolžnost, ta dragoceni zaklad, si — prost. Ali je to pravično?

Oj, Ivan, kaj ne — popolna pravičnost bo zavladala šele na onem svetu!

2.

Peljala sva se po počasni krajevni železnici. Debel gospod z zlatimi očali je sedel z nama v istem kupeju. Črno bradavico je imel pod levim očesom. Kadil je dišečo smodko in prešerno zrl skozi okno.

Vlak je vozil tik male kolovozne poti. Strgan berač je hodil po njej. Ko je zaslišal za seboj sopihajoči vlak, je obstal in gledal z debelimi očmi v okna kupejev.

Pripeljal se je mimo najin voz; debeli gospod z zlatimi očali je še vedno zijal skozi okno.

Berač je zagledal gospoda. Izbulile so se mu divje oči. Dvignil je gole pesti proti kupeju in je kričal s hripavim glasom:

»Prokleti — uničil si moje življenje! Lump!«

Tekel je berač za vozom z dvignjenimi pestmi in solze so mu kapale po sivih kocihah čez lica.

Debeli gospod v najinem kupeju je zaškrtal z zobmi:

»Hlapec moj je bil; skoraj tako dobro se mu je godilo, kakor mojemu najboljšemu psu — in sedaj mi preti s pestmi. Čakaj, pes!«

Odurno je zardel debeli gospod v obraz. Bradavica pod levim očesom je postala neizrečeno grda in črna. Meni se je gabilo, da bi se peljal z njim v istem kupeju.

»Ivan, pri prihodnji postaji presedeval!«

Molčala sva in gledala v tla do prihodnje postaje. Nato sva se presedla v drug kupé. In tedaj si me, Ivan, prijel-toplo za desnico in si mi govoril nepozabne besede:

»Glej, Anton, kam vodi človeško družbo življenje brez Kristusove vere in njegovega nauka. Gospod svojega hlapca manj cenil kakor svojega psa. Bog, ki je Gospod vseh gospodov, pa nas uči, da smo si ljudje bratje med seboj, ker smo vsi potomci ene rodovine in smemo vsi moliti: Oče naš, kateri si v nebesih . . .«

3.

Vaše plačilo je veliko v nebesih, Mt. 5, 12.

Nekoč sva potovala po samotni cesti. Samo dolgočasno grmičevje je raslo na obeh straneh. In došla sva ubogo deklico. Boso-

noga je hodila po trdem kamenju. Stara je bila komaj deset let.

»Kam greš, mala?«

»Očeta grem obiskat v mesto.«

»Ali imaš rada očeta?«

»O, kako!«

»In kaj delajo tvoj oče v mestu?«

»Zaprta so v ječi. In slabo se jim godi!«

Deklica je govorila jako modro, kakor bi bila stara najmanj še enkrat toliko.

»Ali si lačna, mala? Na jabolko!«

»Hvala! — In jaz dobro vem, da so moi oče nedolžni, čeprav pravijo mama, da so oče lump!«

Težko je izgovorila deklica grdo besedo. Zajokala je.

»Glej, Ivan, mala deklica, in živi tako težko življenje. Zakaj pripusti dobri Bog, da trpijo nedolžni tolikokrat zavoljo tujih grehov?«

Mala je slišala moje vprašanje. Pogledala me je s tistimi modrimi očmi, ki jih prav gotovo ne pozabim nikoli v življenju. In bral sem v njenih očeh isto trpko vprašanje: »Zakaj pripusti dobri Bog, da trpijo nedolžni?«

Ivan, ti si dobro razvozljal uganko mali deklici, in tudi — meni. Spominjam se, kako si stopil k njej in jo mehko pogladil po zlatih lasih ter jo vprašal:

»Tvoje ime, mala?«

»Francka!«

»Poslušaj me, Francka! Učila si se že nekaj v šoli in me boš razumela. Ubožica si na tem svetu, zares si ubožica! Veliko trpiš zavoljo svojega očeta, kajne?«

»Tonček, bratec moj, je kruljav in je še večji revež. Mama ga tepejo . . .«

»Oba, ti in Tonček, sta revčka. Vajin oče v ječi tudi veliko trpé. Ali zapomni si, Francka: enkrat, prej ali slej, bo dobri Bogek nas vse poklical v nebesa in takrat bo bogato poplačal vse trpljenje. Oče tvoj bodo zopet uživali prostost, Tonček ne bo več kruljav in mama ga ne bodo več pretepali, ti Francka ne boš več lačna. Vsi bomo v neizrečenem veselju gledali Boga in . . .«

»Precej bi rada umrla in šla v nebesa, gospod!«

Francka je postala čudovito vesela. Stekla je bosonoga po ostrem kamenju naprej.

In tebi, Ivan, je tedaj zablestela solza v očeh. Zakaj? (Dalje prih.)

Pri Marijini kapelici na Hribcih.

Krasne nedelje popoldne se snideva s prijateljem, da greva po navadi na sprehod. Mahneva jo na Hribec k novi Marijini kapeli. Pot naju vodi mimo lepega, rodovitnega polja in cvetočih travnikov, skozi obraščen borov gozd; ni še preteklo popolnoma šestnajst minut, pa sva pri Marijinem svetišču.

Kako romantičen kraj tukaj na Hribcih! Okrog zelena ravnina — žitno polje — je kakor zaprta in obzidana z gostimi gozdi. Zraven ceste stoji staro znamenje, pred njim košate lipe; zadaj se dviga nova kapelica.

Za nas je staro znamenje največjega pomena. Semkaj so hodili molit naši očetje in prosit milosti. Tukaj so klečale naše matere v svojih stiskah in nadlogah. Kdo bi preštel solze in bridke vzdihne, katere je čula Marija na tem mestu! In Marija je uslišala prošnje; Bog je obrisal solze in ozdravil bolečine, ljudstvo je bilo prepričano, da Marija na Hribcih pomaga; zato so s tolikim zaupanjem prihajali sem v svojih potrebah.

Pozdravljena torej nova Marijina cerkva! Že praded je gojil željo te sezidati, a v njegovih razmerah mu je bilo nemogoče.

Z veseljem je bil zrl nate, kakor zremo mi sedaj, a njegova želja je ostala neizpolnjena; zaprl je preje svoje trudne oči. Koliko častilcev tega kraja že krije hladna zemlja! Le mi smo toliko srečni, da smo to dočakali.

Prišla sva do znamenja. Okoli se je gnetla množica pobožnega ljudstva, ki je glasno prepevala in molila. Tudi midva se jim pridruživa.

Kak svet, skrivnosten čut obide človeka, ko zazre v znamenju staro, a še vedno lepo podobo žalostne. Kako v srce segajoče so izklesane podobe svetih obrazov. Solza zaigra človeku, ko pogleda v žalostni obraz Marije. Kako je bleda in prepadena! V naročju pa drži Odrešenika sveta — svojega sina — ki ji je bil mrtev položen v naročje. O neizmerna žalost in bolečina! Njen sin mrtev, ranjen, glava nagnjena, srce prebodeno, svet ga zaničuje . . . Marija ga gleda tako milo, ter ga v svoji materinski ljubezni pritiska k sebi . . .

Ljudstvo prihaja in odhaja. Na parobku gozda se začuje petje. Moški in ženske prihajajo, počó lavretanske litanije. Matere nosijo v naročju svojo deco ali pa jo vodijo za roko prinašajo darila itd. Vsem se bere na obrazih otroško zaupanje do Marije. Pobožnost, pač lepa čednost! Zastonj jo iščemo med liberalno »gospodo«, ki se nastavlja ob nedeljah ob cestah in vogalih, ki se med službo božjo vlačijo po sencah in smeši mimo gredoče.

Ko sva opravila s prijateljem svojo pobožnost, se podava v senco pod košato lipo. Tam so sedeli stari možje, ki so se, kadeč svoje pipe, razgovarjali o starih časih. Prisedeva k njim na klopec in poslušava. Prepričal sem se kako skrivnosten se jim zdi ta kraj. Pravili so si razne dogodbe o tatovih in strahovih. »Ei, dandanes so zlati časi.« je vzdihnil stari mož, »ali nekaj je bila druga.«

»Kaj pa ti« me vprašajo, »praviš o strahovih?«

»Jaz v strahove ne verujem,« se možko odrežem, »jedini strah je hudoben človek.«

»Prav praviš,« mi pritrdijo možje; »toda zakaj pa ravno na tem kraju straši?«

»Ah, pojdite, to je prazna domišljija,« ugovarjam jaz.

»Mene je pa vendarle tukaj strašilo,« se je oglašil nekdo izmed možakarjev.

»Vas! Povejte, govorite,« je silil moj prijatelj.

Star mož si je prižgal pipo in pričel:

»To je bilo še v času moje mladosti — šestdeset let je od tega — imel sem nekega večera obravek na Vrhpolju. Sešli smo se po navadi s prijatelji — Bog jim daj nebesa, mnogi od teh več ne žive — smo dali za vino, se veselili in peli, da je bilo veselje. Umevno je, da sem se v veselji družbi precej zakasnili; ura je udarila najdalj pred polnočjo, ko sem napregel konjiča in odrinil proti Moravčam. Bila je temna, oblačna noč. Konj je tekkel, da je bilo veselje. Par minut tukaj od kapele pa se nenadoma ustavi; poganjal sem ga, tepel, a niti premakniti se ni hotel. Tedaj skočim z voza, stopim h konju, ga zagrabim za brzde, pa — kakor bi bilo strah nedolžne živčice, se je pritisnil k meni. Med tem pa začujem pri znamenju glasne udarce kladiva. Prestrašil sem se, lasje so mi ustajali po koncu; z robcem zavežem konju oči in posrečilo se mi je: lezel je počasj naprej. Ko pridem mimo znamenja, se mi je zdelo da se je nekaj zmeknilo. Takrat pa je dobil konj zopet prejšnji pogum. Spel se je kvišku, zahrzal; jaz skočim na voz in šlo je v divjem diru. V tem času pa se je pri znamenju posvetilo in počilo tako neznansko, da bi bil skoro omahnil z voza. Poprijel sem trdno za vožki in pognal

konja, ki je kakor besen tekel noter do Moravč. Drugi dan so pripovedovali, da je po noči neki zločinec razstrelil nabiralnik pri znamenju na Hribcih in pobral denar.

»Meni pa se je pripetilo še nekaj bolj zanimivega,« se je oglašil sivolasni mož, »šel sem neke jesenske noči z rajnim Boltačem s sejma. Kakih trideset korakov od znamenja začujeva udarce in ropotanje. Boltač, hrust, da je bilo malo takih, mi veli, naj sedem na mejo in počakam; sam pa je sezul črevlje in se plazil tiho do kapele. Tat je ravno opravljal božji rop — s sekuro je razbijal nabiralnik — ravno je odpadla železna zaklopnica, že je sešel ropar noter po denar, a pri tej priči ga zagrabi roka našega Boltača, ki se

mu je med tem priplazil čisto za hrbet, ga vrgel ob tla, da je milo zaječal, mu vzel sekuro in poklical mene.

Vi ne veste, kako je tat ječal, stokal in prosil, naj ga izpusti, a Boltačeva pest ga je držala kakor kleščice. Seveda ga je potem izpustil, ker ga je spoznal — bil je neki malo-pridnež iz okolice. Pobrala sva denar, ki sva ga izročila drugi dan v župnišče.

S tem je pripovedovalec utihnil. Oglašil pa se je veliki zvon farne cerkve sv. Martina in zapel Marijini večerni pozdrav: »Ave Marija«. Može se pobožno odkrijejo in molijo angelovo češčenje. Po končani molitvi pa smo se vrnili domov.

Moravčan.

Kranjski med. Kranjska čebefa, ki slovi vsled svoje izredne pridnosti po vsem svetu, je bila letos posebno marljiva. Vsled ugodnih vremenskih razmer spomladi in poleti, zlasti ob času, ko sta cvetela lipa in kostanj, je bilo vedno dovolj dobre paše. Ker je po vrhu tega letos tudi ajda dobro obrodila, je bilo čebelam mogoče napolniti bogato zastavljeno satovje z najboljšim medom. Kranjski čebelarji — ki že davno niso imeli tako ugodne letine — bodo letos prav lahko spravili v denar svoj pridelek, zlasti ker so se že začeli oglašati vnanji kupci. Cene medu in voska sicer nišo še stalne, vendar pa se najbrže določijo v par dneh.

Razgled po domovini.

Desetletnica. V četrtek, 12. t. m. je bilo deset let, kar je bil prevzvišeni naš gospod knezoškof dr. Anton Bonaventura Jeglič posvečen v škofa. Veliko blagoslova, koristi in napredka je ta doba prinesla vsemu slovenskemu ljudstvu, doba, v kateri je naš ljubljani prevzvišeni pastir zvesto upravljal in obogatil dedščino, ki jo je sprejel od početnikov katoliško-demokratskega gibanja v naši deželi. Razcvetelo se je versko življenje in vnelo se je vse naše ljudstvo, ki je v svoji preogromni večini zdravo in nepokvarjeno za verske, političke in socialne ideale krščanstva. Ljubljenu vladiku ne samo naše, ampak vsega prebivalstva, ki ga vdano ljubi, najiskrenejše častitke z željo, da še mnogo desetletij vodi v istem duhu našo dijecezo in gre dalje svojo pot, vzvišen nad malenkostnimi napadi brezpomembne klike in spremljan od zvestobe vseh vernikov, ki nad njimi vlada!

Duhovneške izpremembe v ljubljanski škofiji. Premeščeni so č. g. Valentin Kajdiž, župni upravitelj v Borovnici za kaplana na Dobrovo, Alojzij Perz iz Starega loga v KPoprivnik, Francišek Zajc iz Tržiča v Stari log, Janez Prijatelj iz Jesenic v Tržič, Ignacij Zaplotnik iz Logatca za kapiteljskega vikarja v Novo mesto, Janez Lovšin iz St. Janža v Bohinjsko Bistrico, Leopold Črne iz Planine v St. Janž. Nameščeni so za kaplane č. g. novomašniki: Francišek Kogoj na Jesenicah, Josip Koželj v Knežaku, Josip Bambič v Žireh, Josip Bizjak v Planini, Leopold Turšič v Logatcu, župni upravitelj v Slavini je postal č. g. Alojzij Wester. — Premestil je nemški viteški red č. P. Rajmunda Kabinek iz Črnomlja v Semič, in č. P. Gregorja Cerar iz Ljubljane v Podzemelj. — Odpovedal se je župnijski Predvdor č. g. Valentin Aljančič, župnik na Dobravi pri Kropi. — Stalni pokoj je dovoljen č. g. Karolu Ceme in č. g. Janezu Plevaneč, župniku v Soteski.

Odklivanje. Presvetli cesar je imenoval veleč. g. dekana in župnika v Vipavi, Matija Erjavca, za častnega kanonika ljubljanskega stolnega kapitelja. Mnogozasluznemu gospodu kanoniku naše najiskrenejše častitke!

Slavnost v Mengšu. Malo pozno prinašamo poročilo o lepi slavnosti izobraževalnega društva v Mengšu. V zadnji številki nam je zmanjkalo prostora vsled raznih novic in tako smo morali, dasi neradi, odložiti obširno poročilo, katero sedaj podamo bravcem »Domoljuba«. Dne 8. t. m. se je vršila v Mengšu lepa slavnost: Desetletnica »Slovenskega izobraž. in podpornega društva« in blagoslovljenje »Društvenega doma«. Pohvalno moramo omeniti kamniški, da je bil Društveni dom kakor tudi okolica jako okusno okinčana. Razpretežno večino hiš v Mengšu so plapolale

zastave, slavoloki so bilj trije, Visoki mlaji pa so daleč ven iz Mengša kazali slavnostno lice tega dne. — Pri jutranjem vlaku je pozdravil došle goste društveni tajnik g. Gorenc. Vrla dekleta so pripenjale šopke. Došla društva in domačini so se uredili v izprevod in so skupno korakali z godbo na čelu v Mengeš. V »Društvenem domu« je še enkrat pozdravil goste predsednik društva g. kaplan Merkun. Nato se je ob 1/10. uredil izprevod v cerkev. Opazili smo poleg domače požarne brambe 13 zastav. Veliko domačih žena je bilo v narodnih nošah in nekatere teh oblek so bile res dragocene. Cerkveni govor je imel g. kamniški dekan Lavrenčič. Krasno je razlagal pomen prave izobrazbe in bičal moderni svet, ki ne pozna Boga, ki je edina prava izobrazba. Kaj pomaga, če je razum razsvetljen, če je pa srce pusto in prazno. Vera pa je tisto, ki dá svetni izobrazbi šele pravi pomen. Po službi božji so se društva zopet uredila in korakala po Mengšu iz cerkve do znamenja in nazaj v »Društveni dom«, kjer je g. dekan Lavrenčič blagoslovil dom. Po blagoslovu je govoril g. Slavko Ravnihar iz Ljubljane slavnostni govor. Spominjal se je ustanovitelja društva sedanjega selškega župnika Tomaža Rožnika in za njim neumorno delujočih kaplanov gg. Golfa in Baloha. Veliko zaslug pa si je pridobil za društvo sedanjí kaplan g. A. Merkun. Bodrilo je v vznesenih pesniških besedah navzoče na delo za blagor domovine in naroda slovenskega. S tem je bil dopoldanski del slavnosti končan. Na čelu godba so v izprevodu odkorakali gostje k »Jelenu« v Sp. Mengeš, kjer je bil skupni obed. Ob 3. uri se je vršila v veliki in krasni dvorani »Društvenega doma« predstava »Sv. Elizabeta«. Dvorana je bila že pol ure pred predstavo natlačeno polna. Popolnoma nas je razočaralo, ko smo videli, s koliko drznostjo in dovršenostjo stopajo naša dekleta na oder. Po igri se je vršila na prostornem travniku, ki je društvena last, velika ljudska veselica. Pomen te veselice pa sta visoko povzdignila s svojo navzočnostjo gg. drž. in dež. poslanec dr. Krek in ustanovitelj društva selški župnik Tomaž Rožnik. Ljudstva je bilo tu zbranega par tisoč, ki se je neprisliljeno zabavalo. Osobito pohvalno moramo omeniti kamniški in mekinski pevski zbor, ki sta se vedno vrstila v neumornem in lepem prepevanju sloven. pesmi. Tudi vrle tamburaše iz Mengša in Rovov moramo pohvaliti. O mraku se je prižgal umetni ogenj, na oknih »Društvenega doma« pa sta se pokazala dva transparenta z letnicama 1897—1907. Ko se je g. Gorenc zahvalil gostom za tako »bilno udeležbo, je tik pred odhodom na kamniški vlak izpregovoril par besedi drž. in dež. poslanec dr. Krek: »Danes nas je zbranih tu brez posebnega bobnanja veliko šte-

vilo. Temu se imamo zahvaliti naši krepki organizaciji. Sedaj ravno proučavam hrvaški narod. Povedati moram, da so Hrvatje sami krivi, da jih Mažari tlačanijo. Hrvaški plemič je vedno stiskal žep in hotel, da kmet vse plačaj. Kmet je bil brez pravic. Gotovo je potem, da je Mažar storil kar je hotel. Pri nas pa gojimo demokratično misel in jo hočemo tudi izpeljati, ako hočemo, da bo naš narod postal močan.«

Tako se je izvršila ta lepa slavnost, ki ostane vsem, ki so se je udeležili, v dobrem spominu. Mengšani so dokazali, da imajo dobro in lepo moderno izobraževalno organizacijo. — Na slavnost so došli sledeči brzojavni pozdravi:

Prosek. Slava vsem, ki so zgradili našo novo trdnjavo! Pevci »Ljubljane« na slavlju slovenske pesmi ob sinji Adrijii, kliče mo vam: Združeni naprej do popolne zmage, pravice in resnice. — Sturm, predsednik. Potnik, tajnik.

Dobrepolje. Službeno zadržan sem v duhu med vami. Bog blagoslovi vaše delo! Bog živi vse udeležence! — Ivan Baloh.

Idrija. Božji blagoslov naj spremlja vaše delovanje tudi v novem domu. — Katoliška družba.

Ig. Bog blagoslovi delo in trud zavednih Mengšanov v novem domu. — Izobraževalno društvo Ig.

Lepi shodi naših kmečkih zvez. Na Mirni v trebanjski dekaniji se je vršil nedavno shod na senčnati, pet minut od Mirne oddaljeni Fužini, posestvu gospe Hočevarjeve iz Krškega. Udeležilo se je shoda okolu 100 volivcev iz Mirne in nekaj malega iz St. Ruperta. Govoril je državni poslanec g. dr. Janko Hočevor o državnozbornem delovanju »Slovenskega kluba«, g. Janez Hladnik, župnik na Trebelnem o namenu kmečke zveze in o nekaterih drugih nujnih potrebah kmečkega stanu in g. Ivan Strajhar, kaplan v St. Rupertu, ki je navduševal pričujoče za mnogobrojno udeležbo na shodih. Slednjič je še domači župnik g. Kocijančič priporočal, naj se vložijo nemudoma prošnja za novo cesto Mirna sv. Križ, ki bo po zgradbi nove železnice Trebnje—St. Janž velevažna za naše kraje. Prošnja so podpisali vsi navzoči posestniki. Shod se je vršil mirno. — Lepa shoda je imel zopet poslanec Gostinčar v idrijskem okraju in sicer na Vojskem, kjer je poročal o delovanju državnega zbora in pojasnil tudi, zakaj se slovenski ljudski zastopniki niso pridružili skupnemu jugoslovanskemu klubu. S političnimi značajmi, ki po potrebi menjaajo svojo kožo, ne more iti poslanec, voljen po določenih načelih. Č. g. župnik Gnjevda je potem v imenu zborovavcev poslancu Gostinčarju predložil resolucijo, v kateri se zahteva delo-

vati za izboljšanje razmer eraričnih gozdnih delavcev in gozdarjev. V znamenje soglasja in zaupanja so zborovalci ob zaključku shoda krepko zaklicali »Živila Slovenska Ljudska Stranka!« Vojsko še ni videlo tako mnogoštevilnega shoda, da, bil je v resnici tabor našega ljudstva, ob katerem si bodo liberalci in rdečkarji razbili svoje butice. — V nedeljo, popoldne ob 4. uri se je vršil javen shod v Konomlji, na katerem je poročal poslanec Gostinčar o delovanju državnega zbora in je č. g. Gnjezda, župnik iz Vojskega, navduševal zborovalce za »Slovensko Ljudsko Stranko.« Zborovalce je bila prostorna gostilna natlačeno polna, ki so navdušeno odo, bravali govornike. Po govorih je bil razgovor o raznih stvareh, ki se tičejo tega kraja. Ob sklepu shoda pa so zborovalci zaklicali živio Slovenski Ljudski Stranki in poslancu Gostinčarju. Tudi ta shod je pokazal, da se naše ljudstvo čimdalje bolj zaveda svojih prijateljev in pravih načel. Slovenska Ljudska Stranka dobiva novih tal, liberalci in socialni demokratje pa — dolge nosove.

Letina za grozde v tržaški okolici letos ne bo prav bogata, prevelika suša je uničila mnogo pridelka. Najbolj je prizadet od suše vzhodni del Trsta. V Škednju in Sv. Mariji Magdaleni spodnji je tudi toča napravila precej kvara. Še najboljše kaže trta v kriških bregovih. Sadja ni tudi skoraj nič. Olike so po zimi večinoma pozeble, kar s tiče torej pridelka na olju ne bo letos prav nič in najbrže tudi dve, tri prihodnja leta ne.

Hrvaška zmaga v Istri. V Kanfanaru so 10. septembra pri občinskih volitvah zmagali v 3. in 2. razredu Hrvti, ki imajo v tem dolejši italijanskem občinskem zastopu veliko večino. Živeli!

Kako vladajo frasoni. Naši liberalci in socialni demokratje so iskreno pozdravljali frasonski shod v Pragi, kamor so poslali svoje zastopnike. V imenu slovenskih frasonov sta shod pozdravila Aškerc in Lotrič. Kaki ljudje so frasoni, to je znano že bravcem »Domoljuba«, saj smo se že zadnje čase večkrat z njimi pečali. Kako vladajo tam, kjer imajo moč, nam pojasnjuje francoski časopis. V mestu Aleon gospodujejo frasoni. V dveh letih so odstranili vse križe, uničili vse kipe svetnikov, sežgali svete podobe, cerkvene pogrebe motili — in jih onemogočili. O priliki procesije sv. Rešnjega Telesa so po ulicah, koder je šla procesija, nabili nesramne in ostudne podobe. — Tako je vladanje frasonov v Franciji. Za take ljudi se ogrevajo naši slovenski liberalci po »Narodu«. Sram jih bilo!

Poneverjenja in goljufije so pri socialno-demokratskih društvih skoro na dnevnem redu. Socialisti namreč ne poznajo razlike med mojim in tvojim. Znana so poneverjenja v bivšem ljubljanskem konsumnem društvu, razne goljufije, ki so jih izvršili socialistični voditelji v Trbovljah in sedaj se zopet čuje, da manjka pri krajevni skupini socialnodemokratskega društva »Union« nič manj nego 20 tisoč kron. Lepa družba to!

Občinski zastop v Cerknem razpuščen. C. kr. namestništvo v Trstu je konečno vendar razpustilo celi občinski zastop v Cerknem. Ta novica je liberalce zadela prav v živo!

Umri je v Škocijani pri Divači 12. t. m. prečastiti gospod župnik Ivan Kovač, kamor je prišel kot upokojeni župnik iz Kubeda šele pred štirimi meseci. Pogreb bo v soboto jutraj. N. v. m. p.!

V Ljubljani se je vršilo 10. in 11. t. m. zborovanje slovenskih katehetov. K temu zborovanju je došlo nad 100 slovenskih katehetov iz Kranjske. Navzoč je bil zastopnik hrvaških katehetov profesor Heffler iz Zagreba, zastopnik goriškega katehetskega dru-

štva dr. Pavlica, dalje zastopniki iz Trsta, Štajerskega in Koroške. Na dnevnem redu so bila predavanja kanonika Kržiča, kateheta Čadeža in profesorja dr. Pečjaka. Nastope pri učencih sta imela kateheta pater Regalat Čebulj in Mlakar. V sredo, 11. t. m. je zborovanje počastil tudi premil, g. knezsko ljubljanski dr. Jeglič, ki je izrazil svoje veselje nad tem prvim lepim sestankom. Ob enem se je ustanovilo katehetsko društvo, kateremu je pristopilo že lepo število slovenskih katehetov. — Po pravilih se je najprej izvolil odbor. Z vzklikom so bili izvoljeni sledeči čč. gospodje: Kanonik dr. Karlin, profesor Kržič, katehet dr. Pečjak, profesor Demšar, katehetje Čadež, Mlakar, Ažman, Smrekar, profesor dr. Pavlica, spiritual in katehet Ign. Nadrah.

Dijak se ubi na počitnicah. Dne 9. t. m. ob 8. uri zjutraj je šel pri svoji teti Neži Stanovnik v Mojstrani na počitnicah bivajoči 15-letnj dijak Stanko Kuhel iz Ljubljane na strmi hrib Račišče pri Mojstrani. Dijaku je spodrsnilo in padel je preko skale 50 metrov globoko. Teta, ki je od svoje hiše videla nesrečo, je hitro poslala dva delavca na pomoč. Delavca sta nezavestnega dijaka prenesla v svoje stanovanje, kjer je v par minutah umrl. Na glavi je ponesrečeni dijak imel veliko rano poleg tega pa je dobil tudi mnogo notranjih poškodb.

Uvrstitev letos potrjenih mladeničev. V Ljubljano pristojni mladeniči, ki so bili letos v vojske potrjeni, se uvrste: a) v vojsko: ves prvi razred in od drugega razreda do žrebne številke 35; b) v domobranstvo: ostali drugi razred in pa tretji do žrebne številke 17^{1/2}; c) v nadomestno rezervo vojske: tretji razred od žrebne številke 33 do 83.

Humoristično-satirični list »Raglja« izide povodom ljudske slavnosti »Ljubljane«, dne 6. oktobra. Baval se bo z aktualnimi stvarmi ter bo vzbudil pozornost pri prijateljih in neprijateljih. Kdor bi želel list dobiti po pošti, naj to takoj naznani po listnični uredništvu »Slovenca«. Cena se pravočasno naznani v »Slovenca«. Kratki, krepki satirični doneski naj se pošiljajo pod »Raglja« poste restante v Ljubljani. — Kdor želi inserirati, naj tudi naznani na isti naslov. Cena inseratu 4 krone. Inserati se sprejemajo samo od somišljenikov — Uredništvo in upravnništvo prve slovenske »Raglje«.

Ravnatelj kranjske gimnazije je postal g. Ignacij Fajdiga, doslej profesor na prvi drž. gimnaziji v Ljubljani.

Požar je vpepelil v Zgornji Seftici, župnije Rateče petim gospodarjem vsa poslopja. Škoda je velika. Prosi se pomoči za ponesrečence. Milodare sprejema župni urad v Ratečah pri Škofji Loki.

Za župana občine Homec je bil 4. septembra izvoljen posestnik in kmetovalec Anton Pirnat iz Nožice, svetovalca sta Janez Šarec in Jakob Grašič iz Preserja.

Nastavljen je g. Karol Škulj, novomašnik, za kaplana v Loški potok.

Otvoritev javne ljudske knjižnice. V Sv. Križu pri Kostanjevici se je v nedeljo 8. t. m. otvorila javna knjižnica. Da je ljudstvo zelo željno branja in izobraženja, kažejo mnogoštevilne izposojene knjige prvega dne. Ustanovila se je tudi »Čebelica« za deklisško in mladeniško Marijino družbo in tudi za druge varčne ljudi.

Umor. V nedeljo zvečer umoril je »Malenškov« hlapec okolu polunoči Naceta Kraševca, sina veleposestnika in peka v Št. Vidu pri Zatičini. Slednji je posodil hlapcu nekaj denarja. V nedeljo ga je tirjal za dolg. To pa je dolžnika tako razburilo, da je svojega upnika izvabil na cesto, kjer ga je sunil v trebuh. Kraševca je takoj umrl, hlapca pa so odpeljali orožniki.

Uradno obvestilo o legarju na Kranjskem dne 9. septembra. V tukajšnji deželni bolnici se zdravi 10 bolnikov na legarju. V Ljubljani sami sta le še dva bolnika (rekonvalescenta) v zasebni oskrbi, 1 bolnik se nahaja v Savljah, občina Ježica. V postojnskem okraju imamo v občinah: Postojna, Prem, Slap, Slavina, Št. Mišel, Št. Peter in Vipava skupaj še 32 bolnikov, med temi 22 v Postojni sami. Iz kočevskega okraja je zglašenih 13 bolnikov in sicer 7 iz Male Slivice, občina Sv. Gregor, 3 iz Zdihovega, občina Kozelji, 2 iz Lipovice, občina Banjaluka. Bolnikov za legarjem v litijem okraju je skupno 13, vstčvši 9 slučajev v Zatičini. Vrhtega se nahaja še 14 bolnikov v okrajih Kranj, Logatec, Radovljica in Črnomelj. Število bolnih vojakov v tukajšnji c. in kr. darnizijski bolnici se krči od dne do dne in znaša danes 63; med temi je pa tudi že mnogo rekonvalescentov.

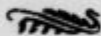
Dobra kupčija. G. France Avšič, posestnik in zidarski mojster v Sneberjah, je prodal triinpol leta starega vola, ki ga je sam zredil, za 544 K. Vol je tehtal 780 kilogramov. Kupil ga je g. Jakob Dimnik, mesar v D. M. v Polju. — Pretekli teden je kupila v Šmartnem na sejmu ljubljanske mesarske tvrdka Jagrovi dediči štiri vole za 2.580 K, mesar iz Cella Grenko tri vole za 2.016 K.

Liberalna zadrzna zveza. V zadrzni register je bila 8. septembra t. l. vpisana »Zveza slovenskih zadrug, registrovana za druga z omejeno zavezo«. Člani začasnega načelstva so: Ivan Lenarčič, Iv. Knez, Oton Bayer, dr. Fran Windscher, dr. Gregor Zerjav. Zadrznina znaša 10 kron, jamstvo petkratni znesek. Uradni ravnatelj je — Ivan Rožman.

Odlikovanje. V »Slov. Narodu« beremo: »Diplomo častnega člana »Bralnega in pevskega društva« v Ricmanjih je izročil včeraj vaški načelnik gosp. Berdon g. državnemu poslancu in županu Ivan Hribarju.« — Zato smo torej videli v nedeljo ricmanjskega »vaškega načelnika«, kakor ga »Narod« ne preveč spoštljivo imenuje, hoditi po Ljubljani. Resnično smo ga zamenjali s kakim pastorem. Imel je dolg zalištran havelok, na glavi polhovko, zapet ovrtnik, kakor kak abbé, črno ovratnico in velika očala. Iz žepa so mu molele črne bukve civilni »brevir«, v katerih ima baje zapisane »civilne molitve«, katere moli na grobovih Ricmanjcev, ki umro brez duhovnika. Za njim je neki fant nosil dva cekarja tržaškega grozda za župana Hribarja in diplomo za ravno istega. Ubogi oče župan so sami blodili po Ljubljani, ker so se preprosto oblečenega moža »Narodovci«, ki so ga sicer v »Narodu« zadnje dni povzdigovali v deveta nebesa, očito sramovali, dasi re vemo, ali spada to tudi med svobodomiselnost. Hribar, ki torej ni mogel dobiti ne Franc-Jozefovega križca za svoj patriotizem in ne reda svetega Save I. razreda za svoje jugoslovanstvo, se zdaj ponaša s častno diplomom ricmanjskega pevskega društva. Tudi nekaj! Samo to je neumljivo, zakaj je Hribar to visoko odlikovanje, katero mu je prinesel mož, »ki je prvi v Evropi izvedel v praksi ločitev cerkve od države in vpeljal civilne molitve ter ceremonije«, dal v svojem glasilu zamašiti med drobnotiskane novice, mesto na prvo mesto, kakor bi se spodobilo. Zdaj pa nam je tudi umevno, zakaj Berdon ni šel v Prago na shod svobodnih »mislecev«, dasi so ga vabili v dolgem pismu, katerega so objavili po vseh judovskih evropskih listih in dasi se ga je v nedeljo dr. Špicer iz Zagreba s solzami v očeh pri pozdravnem večeru svobodne misli spominjal. Župan Ivan Hribar je namreč kot najgorečnejši krščanski demokrat v »Jugoslovanskem klubu« in oboževalec dr. Luegerjev, Berdona od njegove nekrščanske

in nepatriotične namere odvrnil, češ, če jaz ne grem v Prago, ki sem vendar poleg svojega krščanskega demokratstva tudi prvi svobodomislec na Slovenskem in župan ljubljanski, po kaj bi šel v Prago ti, ki si samo župan v Ricmanjih. Pravijo pa tudi, da je Berdon prišel Hribarja »civilno izpovedat«. In tako se je oče Berdon vrnil še isti dan v svoje Ricmanje.

Hribarjeva zveza. Tudi ta želja se je Hribarju izpolnila: on ima svojo združeno zvezo, samo zadrug nima še nobenih. Zdaj se bo začel lov na zadruge, tudi ustanovili bodo hitro nekaj novih, ki bodo zopet šle na lov za člani, samo zato, da ima Hribar svojo zvezo. Mi to le beležimo, kajti nobene naše zadruge ne bo dobil Hribar, to je tako gotovo, kakor je amen v očenášu. Če bo njegova zveza sploh prišla do dela, bo morala umoriti že tako hirajočo celjsko zvezo. Mi to beležimo le radi tega, ker je liberalna stranka do zdaj tako divje napadala našo združeno organizacijo od Zadružne in Gospodarske zveze dolji do zadnje hribovske posojilnice. Zdaj so pa liberalci — seveda šele čez deset let — spoznali, da so »klerikalci« že od početka bili pametnejši in zdaj bi za ves svet radi dobili v roke »falitno klerikalno organizacijo«. Pa mi bi jim zdaj lahko po pravici vrnil vse tiste psovke, s katerimi so nas včasih po krivici obkladali. Prosit, Hribarjeva zveza!

Gorenjske novice.

Iz kranjskega okraja.

g Reteče pri Škofji Loki. Dne 8. t. m., t. j. na praznik rojstva Mar. Dev. okrog 2. ure zjutraj je nastal iz neznanega vzroka ogenj v vasi Zgornja Senica v župniji Reteče ter sceloma pokončal petim gospodarjem hišna in gospodarska poslopja. Škoda prizadetih gospodarjev je tem občutljivejša, ker so vsi, — kakor sploh znano — v slabem gmotnem položaju, in za prav nizke svote zavarovani. Huda se jim godi zlasti radi krme, ki jim je zgorela, in nimajo sedaj kaj pred živino polčiti. — Kdor se jih hoče ali more usmiliti in kaj pomagati, lahko pošlje svoj dar na podpisani župni urad, za kar mu bodi Bog plačnik. — Župni urad Reteče pri Škofji Loki, dne 9. septembra 1907. A. Šimenec, župnik.

Popravek. V št. 35 istega lista, stran 552 pod naslovom »Izpod Storžca« je naznanjeno, da je pogorela 18. avgusta senena kočja kranjskega dekana, v kateri je hranil I. L. iz Letenic okoli 70 centov mrve. Ne 70 centov mrve je bilo v koči, ampak 400 centov, razun tega je bilo v koči še desk za 80 kron. Prosim slavno uredništvo, da popravi to, da ne bodo ljudje menili, da namenoma razširjam napačne govorice. — Letenice, 10. avgusta 1907. Jožef Logar.

Od sv. Lenarta nad Škofjo Loko. Naše izobraževalno društvo dobro napreduje. Skoraj vsak mesec imamo predavanje. Dne 1. septembra smo priredili veselico s kratkim govorom, petjem, burko »Krčmar pri zvitem rogu in komičnim prizorom »Kmet in fotograf«. To je pa bilo za naš prijazen sv. Lenart nekaj novega, zato je pa prišlo prav mnogo ljudi k veselici. Opazili smo tudi udeležence iz sosednjih župnij, kot iz Selc, Železnikov itd. Igralci so svoje vloge prav dobro pogodili, posebno sta ugatala krčmar v burki in kmet v komičnem prizoru. Mislimo, da so vsi navzoči bili prav zadovoljni z vspehom. Sedaj se bodo fantje pričeli zopet učiti novo igro, katero bodo, če Bog dá, predstavljali

enkrat predpustom. Takrat pa vsi pridite gledat, ker za smeh bo že poskrbljeno. — Dva slučaja nagle smrti. Nenadoma sta umrla Franc Debeljak in Franciška Mesec. Prvi okrog 60 let star, je zvečer legel za peč spat, drugo jutro so pa dobili mrtvega. Rainca Fr. Mesec, žena posestnika Franceta Mesec iz Rovt, je pa umrla v najboljših letih svojega življenja. »Odrpta noč in dan so groba vrata, al' dneva ne pove nobena prat'ka.«

g Iz Cerkelj. V Lahovičah je dne 5. t. m. umrl gospod zlatomašnik Francišek Grivec. Že pred dvema letoma je nevarno obolet. Hude bolečine svoje mučne boleznii je prenašal z veliko potrpežljivostjo; večkrat je rekel, da se mu smilijo tisti, ki mu strežejo. Tudi v svoji boleznii je še ohranil svoj prijazen značaj in ko je trpel najhujše bolečine, je bil še šaljiv kakor v svojih zdravih letih. V duhovnem pastirstvu je bil vedno zelo goreč, pa tudi previden in ljubeznjiv, zato so ljudje imeli do njega veliko zaupanje in spoštovanje. Njegovo dobro srce in njegova velika radodarnost je znana vsem, ki so ga poznali. — Pogreb, ki se je vršil v soboto, 7. t. m. v Lahovičah, je pokazal, kako priljubljen in spoštovan je bil rajni g. zlatomašnik. Pogreba se je udeležilo 18 duhovnikov, med njimi g. dekan A. Koblar in g. prof. dr. J. Marinko. Mladiči cerkljanskega izobraževalnega društva so zapeli tri ganljive žalostinke. Marijina družba se je udeležila pogreba z zastavo in vencem. Lahovčani so ob pogrebu pokazali, kako so spoštovali in ljubili svojega dobrega dušnega pastirja; ne samo ženskam, ampak tudi krepkim možem so se pri pogrebu utrinjale solze. Vsi, ki so pokojnega g. zlatomašnika poznali, ga bodo gotovo ohranili v najblažjem spominu. Večna luč naj mu sveti!

Iz poljanske doline.

g Občni zbor slov. katol. bralnega in izobraževalnega društva na Trati bo v nedeljo, dne 22. t. m. Obeta se tudi zanimivo predavanje. Pridite v obilnem številu! Po predavanju bo vpisovanje novih članov. Z udnino mislimo predvsem izpopolniti društveno knjižnico, ki bo nudila članom obilo zabave ob dolgih zimskih večerih. Sprejemale se bodo tudi ženske članice. Pogum dekleta! Poljanke in Trataršce so slovele že od nekda kot zelo ukaželjne, vpišite se! Na razpologo bo knjižnica, katero bomo še zelo obogatili. Tudi moške in fantje ne smejo zaostati. Mnogo se jih je že oglasilo, tudi dekleta že.

g Po hribih bo veliko jabolk. Kupci se že oglašajo. Kupujejo jih za — šampanjca, tudi niso preveč izbirični. Kakšen bo neki šampanjec iz naših jabolk.

g Drugega kaplana v Poljanah vendarle ne bomo dobili. To se Poljancem zelo dobro zdi, ker se z dosedanjim gospodom prav dobro razumejo.

g Novo šolo zidajo v Poljanah. Do jeseni bo pod streho. Za stavbo, ki bo kras Poljanam, se je obilo žrtvovalo. Želeti bi le bilo, da bi se otroci malo več v njej naučili, kot so se marsikateri v stari. Moderna šolska uredba in metodika nam čisto nič ne ugaja. Cela kopica predmetov, pa otroci še pisma ne znajo napisati. Da bi jih naši učitelji vsaj pike naučili postavljati! Poljanci gredo po svetu, zato je ta stvar zelo važna.

g Neki šolski gospod v Poljanski dolini se vede silno oblastno nasproti svojemu podrejenemu oboju. Upamo, da se bo znesel, sicer — vsaka sila do vremena, pravi Hrvat.

Iz raznih krajev Gorenjske.

g Iz Žabnice. Dne 13. t. m. je bila novo-zgrajena šola komisijonelno ogledana in kolavdirana. Blagoslovljena še ni. Zidana je kot dvorazrednica z dvojnimi stanovanjem za učiteljstvo. Meseca oktobra se prične s podukom v njej. Poslopje kot zgradba vobče ugaja in stane okoli 35.000 K. Delo je izvršil podjetnik Iv. Spacapan iz Stare Loke. Stara šola, lastnina župne cerkve, bo služila deloma za mežnarijo, deloma za shrambo cerkvenih predmetov. — Na dopust je došel tukajšnji domačin č. g. Ivan Kuralt, c. in kr. mornariški župnik v Pulju. — Cebele so letos dobro opravile. Čebelarji, ki so jih imeli tu na paši, morajo biti zadovoljni.

g Iz Zabuc. Umrl je dne 2. t. m. v 74. letu starosti tukajšnji posestnik Urban Müller, p. d. Polenc, bivši večletni zaslužni ključar župne cerkve in oče župnika pri sv. Heleni, g. Ivana Müller. Ranjki je bil moč stare korenine, ki je vžival splošno spoštovanje, kar je dokazal njegov, vkljub slabemu vremenu velelepi pogreb, kakršnega tu še ni bilo videti, N. v m. p.! — Gorelo je dne 3. t. m. ob 10. uri zvečer pri Bendetu v Spod. Bitnjem. Strešni oder hiše in gospodarskega poslopja ter kar je bilo lesenega sploh, je zgorelo. Tudi zidovje je trpelo. Ožgana so tudi sosedna lepa sadna drevesa. Kako je ogenj nastal, se ne vé. Domača požarna bramba je vrlo delovala. Zavarovan je bil gospodar za 2400 K. — Za nekaj dni smo imeli nastanjene vojake, ki so bili namenjeni k vajam na Korško. — Na konje se radi smrkavosti, ki se je v okolici razširila, redno pazi. Tu ni nobenega slučaja te skrajno nalezljive boleznii. — Crva, ki je po polju izpodjedal, se tudi pri nas letos ni manjkalo. Po nekaterih njivah so pa gosonice repino perje popolnoma objede. Vendar je pa letina povoljna, ker nismo imeli suše. Otava se je dala posušiti in spraviti prav ugodno.

Od Sv. Katarine na Rovih. Zopet se je odela prijazna župnija na Rovih v praznično obleko in z novega pokazala, kako sveže življenje polje v njej. Je sicer najmanjša v prostorni kamniški dekaniji, pa ne zaostaja za nobeno drugo v pravem napredku. Smelo celo trdimo, da stopa v marsikaterem pogledu — vkljub svojim skromnim močem — s krepkimi koraki pred vsemi! Dokaz tej trditvi nam je zadnja slavnost, ki se je vršila minulo nedeljo na praznik Imena Marijinega. Njena dekliška Marijina družba je obhajala namreč desetletnico svojega obstanka. Ze leta 1897 je vkliila na Rovih prva Mirijina družba ter s tem odprla pot novemu načinu Marijinega češčenja, pot, ki je sedaj ubrana skoraj po vseh župnijah kamniške dekanije. Srečna se mora imenovati misel č. g. župnika Jankota Šiška, ki je hotel slovesno obhajati desetletnico prvenke med Marijinimi družbami v kamniški dekaniji. Pred desetimi leti se mu pač ni sanjalo, da bo od njega zasnovana Marijina družba v teku destih let dobila toliko dičnih sestric, zato je bilo pa njegovo veselje tem večje, ko je mogel vse te mlajše sestrice povabiti k tej slavnosti. Mnogo se jih je odzvalo prijaznemu vabilu in bile so tudi z odkritosrčnim veseljem sprejete od slavljence — domače Marijine družbe, katera jim je pohitela z zastavo polnoštevilno nasproti do znamenja pri razpotju, kjer so bili postavljeni v pozdrav visoki mlaji z lepim slavolokom. Svoje zastopnice so poslale mnoge sestrice; v večjem številu in z zastavami pa so se udeležile Marijine družbe z Gorici, s Homca, iz Mengša in iz Stranj. Pozdravil jih je prisrčno domači gospod župnik. Po pozdravu se je razvil veličasten

spreved med molitvijo in petjem iz doline na hribček k sv. Katarini, ki je odprla svoje svetišče ob 10. uri mnogobrojnim Marijinim hčeram. Slavnostni govornik č. g. Vojteh Hybašek je v krasnem govoru bodril zbrane dekleta, naj skrbno goje sv. čistost. Potem je služil stolni kanonik Josip Šiška slovesno sv. mašo, pri kateri so vrlo peli domači pevci. Opoldne so se zunanje družabnice zbrale na vrtu »pri Pircu« k skromnemu kosilcu, pri katerem je spretno udarjal domači tamburaški zbor. Ondi jih je domači gospod župnik še enkrat najprisrčnejše pozdravil ter se zahvalil vsem, ki so kakorkoli pripomogli k lepi slavnosti. V imenu gostov mu je odzdravil kanonik I. Šiška, zahvaljujoč se njemu in po njem ustanovljeni Marijini družbi za ljubeznivo slovesnost. Ob 2. uri popoldne so se odpele litanije Matere božje. Po litanijah so se napotili domači in tuji gostje v društveno dvorano, kjer je prednica rovške Marijine družbe v prelepih besedah izrazila gospodu župniku iskreno zahvalo za desetletno očetovsko vodstvo, poklonivši mu v spomin kip Brezmadežne. Pri polni dvorani se je nato vprizorila igra »Sveta Neža«. V krasnih novih oblačilih se je predstavljala ta igra s toliko spretnostjo, da se je pri ginljivih prizorih prosilo marsikatero oko. Igrali se je dodala živa slika, predstavljajoča poveličanje sv. Neže. — Ker mnogim ni bilo mogoče se udeležiti zanimive predstave, se bo igra ponavljala prihodnjo nedeljo, dne 22. t. m. popoldne ob 3. uri, proti znižani vstopnini; zato se vabijo vsi, ki žele kaj res izpodbudnega videti.

Dolenjske novice.

Iz šentvidskih planjav.

d Z nožem je zabodel na predvečer Mal. Šmarna ob pol 12. domači fant Alojzij Puš, sina uglednega trgovca in peka v Št. Vidu Ignacija Kraševca. Nekako do četrta na 12. so fantje, kakih pet po številu, pili in peli skupaj v gostilni g. Tačinija. Prišedši iz gostilne prišlo je med Ignacijem Kraševcem in Alojzijem Puš, ki sta imela že staro sovraštvo med seboj, do prepira, v katerem je Ignacij Kraševca baje prvi udaril Puša s pestjo čez lice. Razjarjen zagrabil Puš za nož, ga porine Ignacij Kraševca pod trebuh in mu v trenutku prereže glavno žilo odvodnico. V 10 minutah je Kraševca izdihnil na mestu. Sredi ceste ležečemu moglo se je v zadnjih vzdihljivih podelitih le še sv. olje za umirajoče. — Grozna smrt, pa naravna posledica ponočevanja in žganjepitja! Fantje! Ali vam ne govori to zadosti jasno, kam vodi ponočevanje in pijančevanje?

d Zmešalo se je Antonu Perat, delavcu in družinskemu očetu od sv. Roka. Tri dni je neprenehoma razgrajal in razbijal po Št. Vidu in okolici ne da bi se prestrašeno prebivalstvo moglo iznebiti neprijetnega gosta, ker grozil je tudi s samokresom in umorom. V sredo odpeljali so ga vendar v Ljubljano z namenom, da ga oddajo v deželno blaznico na Studenec; a glejte čudo! med potjo se je popolnoma spametoval, kakor čujemo in mišl sedaj, ko je dobil baje denar, odpotovati v Ameriko. Doma zapuščal ženo in otroke.

d Dva slučaja tifusa sta se pojavila v Dobu pri Gradišču. Sedemnajstletna Frančiška Bivic umrla je nagloma za njim v torek 10. t. m. Sedaj boleha v isti vasi na tej bolezni še 15-letni deček, ki pa nabrže okrevaja.

d Svojo prvo službo kot duhovni pomočnik je nastopil pred mesecem dni č. g. Igna-

cij Marinčič in sicer v Sovinjaku pri Buzetu. Dragemu rojaku želimo obilo uspehov v tužni Istri!

d Na poučno potovanje je odšel č. g. Karol Gnidovec za par tednov. Mudi se v Schardingu na Gor. Avstrijskem, kjer proučuje praktično mlekárstvo in sirarstvo.

d Prenovljene altarje je blagoslovil v nedeljo 15. t. m. ob priliki cerkvenega žeganja preč. g. dr. Janežič na Pristavi. Cerkvica izgleda sedaj prav prijazno.

d Srednje dobro obetajo po naši dolini jesenski pridelki. Po nekaterih krajih se posebno na koruzi kažejo posledice toče, ki je zlasti na pšenici naredila mnogo škode. Večini krajev je letos ta nesreča hvala Bogu, prizanesla. Zato so pa gosenice malone povsodi napravile veliko škodo na repi, katero so ponekodi popolnoma uničile. Tudi otave je veliko manj kakor smo pričakovali, ker je črv tupatam pustil popolnoma prazno in rujavo zemljo za seboj. Ajda je vsled suše v rasti zaostala in ne ve se še, če bo spraviti kaj zrna. Boljši je krompir, četudi ga je črv mnogo uničil. Vinska trta že dozoreva in kaže prav dobro. Vobče kaže vse srednje; prodajati seveda ne bo kaj, da bi le kupovati ne bilo treba.

Iz krškega okraja.

d V Krškem je 4. t. m. umrl g. Franc Renier, oče mestnega župnika. Mož je bil v 79. letu, do zadnjega čvrst in prijetno šaljiv, pa zelo priljubljen. Pogreba, katerega je vodil gosp. dekan iz Leskovca, se je udeležilo 24 duhovnikov, c. kr. uradi, krški meščani in veliko ljudstva iz okolice. Blagi mož zdaj počiva v rodbinski rakvi, katera je bila nedavno zgotovljena. Blag mu spomin.

d Na Rakl se so vršile 12. t. m. občinske volitve. Liberalci so se za-nje pripravljali, priskrbeli so si listke s svojimi kandidati. Toda zgubili so korajžo, kajti med volitvijo so se poskrili. Prav so storili!

d Pri Sv. Duhu so na Mali Šmaren dljaki in domači fantje priredili gledališko predstavo, burko »Kmet Herod« in šaljivi prizor »Zadnja dva goldinarja«. Prav dobro so igrali in provzročili mnogo smeha. Prav zanimiva je bila tudi deklamacija »Orest« in »Pesem starega Kranjca«. Prostor v cerkveni hiši, nekdanji šoli, je sicer nekoliko majhen, pa se bode kmalu razširil.

d Studenec bode zapustil gosp. župnik Simon Ažman. Gospoda, kateri je mnogo vina pokupil v Krškem okraju in tako preskrbel duhovnikom in drugim pošteno blago, bode marsikteri vinogradnik pogrešal.

d V Leskovcu gradijo poleg dosedanje šole novo šolsko poslopje. Kmalu bode pod streho. Vsa prenovljena je cerkev sv. Ane.

d Grozdje je zelo lepo. Vino bode, kakor je upati, izborno. Torej vinski trgovci, krčmarji, sploh vsi, ki si želite dobro kapljico, le pripravite sode in pridite to jesen z njimi v krški okraj. Ne bode vam žal.

d Iz Krškega. Naša c. kr. priv. meščanska garda v Krškem je obhajala dne 15. t. m. štiridesetletnico blagoslovljenja svoje društvene zastave, kateraj je kumica preblagorodna gospa Jos. Hočevnarjeva. Že na predvečer slavnosti je priredila slavna meščanska garda skupno z ognjegasci slavnosten obhod z bakljami po mestu, katerega je premljala vojaška godba iz Zagreba. Celo mesto je bilo zabarikadirano z lampijončki. Drugi dan ob 11. uri je bila slovesna sv. maša, potem pa se je izvršil glavni del slovesnosti. Na našč zato s trobojnicami in cesarskimi zastavami okrašenem pripravljenem prostoru so postavili sedež plemenitej gospel kumici. Nato ji belo oblečena krška dekleta poklonijo

šopek svežih cvetlic. Zatem prineso zastavo. Karolina Volavškova priveže nanjo krasen, a tudi dragocen trak. Veselica se je vršila popoldan, veselje pa je trajalo še pozno v noč.

Novice iz Velikih Lašč.

d Tifus se je pojavil na Mali Slevici. Dozdaj so umrli trije bolniki. Nekaj jih je pa še nevarno bolnih. Bolezen se je zanesla iz Postojne. Tako tudi drugje čutimo nasledke slabega gospodarstva v Postojni.

d Predavanje je priredilo izobraževalno društvo preteklo nedeljo. Govoril je tukajšnji zdravnik g. dr. Raznožnik o tifusu. Z velikim zanimanjem so poslušalci sledili tako praktičnemu predavanju. Želimo, da bi g. doktor še večkrat nastopil v našem društvu.

d Veselico priredi v kratkem izobraževalno društvo, pri kateri prvič nastopi tamburaški zbor. Ker je že zdaj veliko zanimanja za tamburaše, pričakujemo pri veselici obilne udeležbe.

Iz raznih krajev Dolenjske.

d S Trebelnega. Kmečka zveza za trebanjsko dekanijo priredila je v nedeljo 15. septembra na Trebelnem javen shod. Govoril je gospod dr. Schweitzer o Slovenski Ljudski Stranki, kako se poteguje za koristi kmeta. Gospod kaplan iz Št. Ruperta Ivan Štrajhar govoril je o namenih in potrebi Kmečke zveze ter vabil k pristopu. Mnogo jih je pristopilo. Sklenilo se je tudi odati dve pritožbi radi ribolova, ker si hoče zakupnino prisvojiti dežela in radi samoslovenskih krajevnih napisov, ker zahtevajo gosposke, da morajo biti napisi slovensko-nemški, kar je pa za Trebelno, kamor tuje ne prihajajo čisto nepotrebno. Shod je bil dobro obiskan. Bilo bi še več poslušalcev, če bi mali dežek oddaljenih ne ostražil, da se niso podali od doma. — Letina bode na Trebelnem letos še precej ugodna. Bila bi še boljša, da bi ne bilo suše in črvov. Vinogradi, kolikor jih ni trtna uš še uničila, prav dobro trgatev obetajo. Tudi sadja je še nekaj. Suhih hrušh maslenk bode na Trebelnem letos precej na prodaj.

d Iz Dobrepolj. »Kmetška zveza« za ribniški okraj je priredila shod 1. t. m. v Ponikvah. Vas, ki se ponaša z 30 člani »Kmetške zveze« tudi zasluži to čast, da se zboruje v njeni sredini. Zanimiv pa je bil ta shod, ker so pri njem delovale samo domače moči. Sklical ga je domačin in na obširnem Šepčevem vrtu se je zbralo nad 120 poslušalcev. Enoglasno se izvoli za predsednika shoda kmetški mož A. Levstik, ki je zborovanje kaj spretno vodil. V krepkih besedah označil domačin g. K. Škulj namen in potrebo Kmečke zveze. Vse se druži in veže za dosego svojih ciljev, le kmetški stan, glavni stan naj ostane razpršen in osamljen?! Navdušeno odobranje zborovalcev je pokazalo, da jim je govornik govoril iz srca. Nato poda dosedanj predsednik in ustanovitelj knjižnice Kmečke zveze, s katero se vas ponaša, poročilo delovanja knjižnice: Knjižnica šteje do 295 knjig. V teku enega leta se jih je izposodilo do 600. Posluževalo se je do 90 članov. Vso pohvalo zaslužijo ženske zlasti vaška dekleta, ker do dve tretjine članov tvorijo baš one. Knjige so le dobre in večinoma vse vezane. Vzpodbujajo, naj segajo tudi po koristnih knjigah zlasti možje, naj se vsi poslužujejo še naprej tako pridno knjižnice, saj baš z branjem človek dobi izobrazbo, širi svoje obzorje in napreduje. Nato se izvoli novi knjižničar, domačin kmetški fant Ivan Dren. O potrebi in koristi dobre knjižnice razpravlja domačin gosp. Jos. Bambič. Na govorniškem odru so se oglašali kaj pogosto še drugi govorniki-domačini. A. Levstik se v imenu vseh vašča-

nov in Kmečke zveze zahvali ustanovitelju knjižnice g. Škullu za njegov trud in požrtvovalnost, ker postavil si je s tem v domači vasi spomenik, ki ne bo samo spominjal, marveč tudi koristil nam in lahko še našim zanamcem. Ljudstvo je bilo hvaležno za poduk in lepe besede in se razšlo z željo, da bi imeli v naši vasi kaj kmalu tako lep popoldan. Da so pa vaščani res navdušeni za knjižnico, niso pokazali samo s ploskanjem in odobravanjem, ampak tudi v dejanju, ker nabralo se je ob tej priliki za knjižnico do 28 K in to le med vaščani. Čast vrlim in zavednim Ponikvam! Le še tako naprej!

d Shod Kmečke zveze za trebanjsko dekanijo na Mirni. Vršil se je ta shod dne 1. septembra ob 3. popoldne na senčnati, 5 minut od Mirne oddaljeni Fužini, posestvu gospe Hočevarjeve iz Krškega. Udeležilo se je shoda okoli 100 volivcev iz Mirne in nekaj malega iz Št. Ruperta. Govoril je državni poslanec g. dr. Janko Hočevar o državno-zbornem delovanju, g. Janez Hladnik, župnik na Trebelnem o namenu Kmečke zveze in g. Ivan Štrajhar, kaplan v Št. Rupertu, ki je navduševal pričujoče za mnogobrojno udeležitev na shodih. Slednjič je še domači župnik g. A. Kocjančič priporočal, naj se vložijo prošnja na deželni zbor za novo cesto Mirna-Sv. Križ, ki bo po zgradbi nove železnice Trebnje-Št. Janž velevažna za naše kraje. Prošnjo so podpisali vsi navzoči posestniki. Shod se je vršil mirno.

d Nesreče pri gradnji nove železnice Trebnje-Št. Janž. V ponedeljek, 9. t. m. se je pri zidanju železniškega mostu čez vodo Mirno pri Mirni ponesrečil zidar Andrej Kramer iz Sedla pri Kobaridu (Goriško). Vzdi goval je sam težak kamen. Pri tem je izgubil ravnotežje in padel vznak, kamen pa nanj in mu zdobil levo nogo nad kolonom. Prepeljali so ga še isti dan v bolnišnico v Novem Mestu. — Druga večja nesreča se je pripetila Antonu Strnadu iz Ostrožnika pri Mokronogu. Kopal je še z enim tovarišem pesek na Šmalcovem posestvu v Bezgavcu pri Mirni. Ker je preveč izpodkopal, vdrla se je zgornja plast nanj in mu zlomila dvakrat hrbtnico in nekaj reber. Železniško podjetništvo je poslalo precej voz ponj, pa ko so ga pripeljali na Mirno pred železniško bolnišnico, ki je sedaj nastanjena v stari šoli, je revež nepreviden izdihnil. Ljudje govore, da železniški uslužbenci niso hoteli poslati po duhovnika, pa to po zatrjevanju očitvidcev ni res. Gosp. Geringer je poslal takoj svojega nečaka v župnišče, g. Neubauer je šel precej tja, pa tačas je ponesrečeni že izdihnil. Ta nagla smrt opominja vse železniške delavce, naj bodo pripravljivi vsak dan stopiti pred sodbo Božjo! — Ker je na Mirni potrebno veliko materiala za zasip pri kolo-dvoru, jelo je železniško vodstvo kar ob desni in levji izkopavati globoke jarke ne glede, je li to rodovitna njiva ali pa pašnik. Ljudstvo je zelo ogorčeno nad takim upoštevanjem polja, ko ima podjetništvo vendar v bližini cele hribe za pridobivanje zasipa. Seveda bližje je ceneje. Gosp. novomeški okrajni glavar baron Rechbach pa na mnogostranske pritožbe stereotipno odgovarja: »Jaz ne morem tega zaustaviti.« Kako pa naj živi ubogi kmet, ki je moral svojo njivico izročiti v železniške namene, sedaj mu pa še ostali kos zemljišča uničujejo železničarji, da si s tem prihranijo malo večje stroške dovažati material malo dalje? Ali res nima kmet nobenega zagovornika? Upati je, da bodo naši poslanci krepko posegli v te razmere. Na Medvedjem selu pri Trebnjem stojiča že dva dni dva voza otave, ker so železničarji prekopali občinsko pot, pa se niso nič brigali, da bi poskrbeli za začasno vozno pot. In ali res ne

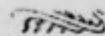
more g. glavar nič pomagati? Ali je treba dolgo uradniško pot na ministrstvo prej premeriti, doma pa pustiti polje in poljske pridelke uničiti, potem si more šele zemljiški posestnik poiskati pravice? Ako kdo ustrelil zajca, tega kmečkega škodljivca, tedaj ima pa že vsak žandar pravico prijeti lovskega tatu. Zakaj? Ker gospoda tako hoče. Ako pa se kmetu jemlje po nepotrebnem zemlja, edini pogoj za obstanek, tedaj pa niti gosp. okrajni glavar nima pravice, ustaviti take grabežljivosti. Oj pravica, kje si?

d Dole pri Litlji. Dne 10. septembra smo imeli komisijski ogled nove dvorazredne šole, katero smo ravno zdaj dodelali. Ogleda so se udeležili g. glavar Parma, g. zdravnik, g. inženir in g. nadzornik Stiasny, in so se vsi prav pohvalno izrekli, ker stavba je res nekaj prav lepega. Stavbo je izvršil podjetnik Iv. Novak iz Dol za 33.000 K. Torej vse novo, nova šola in novo učiteljsko osebje v osebi g. nadučitelja Janko Polaka in njegove soproge Marije, ki sta se že tu naselila. Stavbo so nadzorovali zopet nanovo izvoljeni Slavko Povše, načelnik Ant. Zavrl, podnačelnik in A. Oblak. Krajni šolski nadzornik je postal Ivan Novak. Otvoritev nove šole bo dne 26. septembra t. l. V kratkem bomo imeli občinsko volitev, ker je že doba potekla dne 15. junija t. l. O tem Vam bomo še poročali, ker je še od zadnje nekaj ostankov.

d Iz Zatčine se nam piše: Vročinska bolezen polagoma pojenjuje. Imamo še okrog 10 bolnikov. Za to nevarno boleznijo je umrla samo ena oseba in sicer Marijina družabnica Fajdiga. V samostanu so tudi skoro že vsi okrevali. Le naš župni vikar oče Lavrencij so še zelo slabotni. — Občinski odbor je sklenil napraviti prepotrebni vodovod. V ta namen se je zglasila pretekli teden odposlanstvo pri deželnem odboru in deželni vladi v Ljubljani. Odposlanstvu je načeloval mil. g. opat Gerard.

d Socialno-demokratski shod v Mokronogu. Pred tedni je priromal socialist Kopač iz Trsta v naš trg oznanjevat socialistični evangelij, ki uči, da ni Boga, da je človek iz opice, da se s smrtjo vse preneha itd. Prišlo je na shod nekaj uradnikov, učitelj Pleskovič iz Idrije in nekaj obrtnikov. Shodu je predsedoval neki Debelak, ki je osleparil brivca za denar in kolo in še nekaj drugih gospodskih oseb. Lepe zgodbe bi znala o tem človeku povedati tudi pošta v Trebelnem, oziroma poštna upraviteljica. Lep predsednik temu shodu! »Slovenec« je natančneje opisal ta shodek. Radji nedolžnega dopisa so si poslušalci Debelakovi v ognju. Sramujejo se! Posebno hud je c. kr. učitelj na idrijski šoli g. Rudolf Pleskovič. Pravi, da bo s pasjim bičem nagnal njega, ki ga javno obere. Mi pa vprašamo le to: ali se sploh učitelju spodobi palčadjenje s socialnimi demokrati? Tudi Pleskovič je bil na shodu, saj gre zoper duhovne, pa g. Pleskovič, ali niste nikoli jedli samostanskega kruhka? Vprašajte v Novem mestu g. kanonika Viranta, ta Vam bo nekaj povedal o tej zadevi. Proč s takimi učitelji, ki niso z našim ljudstvom, mi jim povemo, da bomo pometli korenito, naši poslanci ne bodo molčali, in naše ljudstvo vstaja. Ljudstvo jim daje kruh in ljudstvo bo od njih zahtevalo pošteno obnašanje in življenje. Ali veste, kaj sodijo o tej zadevi v rajhu? Poslušajte, doslovno Vam povemo: »Sodnija je mnenja, da sme vsak mož, ki ni v javni službi, voliti kakor mu drago; učitelj pa, kot občinski in neposredni državni uradnik, se težko pregreši zoper stanovsko dolžnost, če voli socialnega demokrata! On pa tudi nespametno ravna, ker šola je zidana na avtoriteto; če podpira sovražnike državne avtoritete, si odžaga vejo, na kateri stoji sam.« Tako sodnja

na Nemškem, v obljubljeni deželi socialnih demokratov. Ste slišali, vsi javni funkcionarji? To naj si zapomni tudi ključavničar Kunstek, poleg krojača Glušiča glavni socialni demokratični agitator, in mi upamo, da mu ne domači gospod župnik, ne sosedni, ne dajo niti vinarja več zaslužka. Liberalčki mokronoški so se pred kratkim norčevali iz mladega duhovnika, češ, »tako nas bodo učili?!« Vas ne, ker ste prezabili, vsak duhovnik ima v palčevem nohtu več, kakor kričachi liberalci v svojih bučah. Sedaj bobnajo in trobijo na veselico Ciril-Methodove družbe; nihče naših tja, naj pridejo doli tisti advokatje in lačni liberalni dijaki, ki so rogovili v Bohinjski Bistrici, naše ljudstvo ne! Na svidenje drugič, če hočete še hušje paprike!

Notranjske novice.

Iz Starega trga pri Ložu.

n Ogromno škode je povzročil letos našemu kmetu črv. Kljub temu, da je občina zadnje hroščevo leto na stotine izdala za uničenje hrošča, je vendar te golazni letos izvanredno veliko. Trava, žito, krompir in mnogi drugi pridelki so po nekaterih mestih skoro do cela vničeni. Šneperska graščina je dala mnogo zemlje prekopati in hrošča pobrati. Tako se najuspešnejše zatre škodljivec. A vsak ne more kaj takega. Ubogi kmet, ki si ne more pomagati!

n Umri je v Ložu orožnik g. Anton Avbelj. Bolezen je bila prav kratka. V soboto popoldne je vozil še kolo, v ponedeljek je bil že mrlič.

n Prvi avtomobil smo dobili v loški dolini. Omisli si ga je notar g. Jakob Kogelj.

n Nesreča. Dne 6. septembra se je vstrajšil avtomobila konj g. Schweigerja, gostilničarja v Igavasi. Dasi je g. notar avtomobil ustavil, se vendar žival ni dala pomiriti. Gosp. Schweiger je padel z voza ter se hudo pretresel in poškodoval. Dasiravno je ponesrečeni že precej priletel, upamo, da poškodba ne bo smrtonosna.

n Odhodnico vojaškim novincem bo priredilo izobraževalno društvo dne 29. sept., to je zadnji nedeljo meseca septembra. Tamburaši jim bodo zaigrali v društveni sobi nekaj komadov v slovo. K odhodnici se vabijo možje in mladeniči, predvsem pa vsi odhajajoči vojaški novinci. Razume se, da bo vstop prost.

n Z doma. Zadnji čas so začeli nekateri domačini sanjati o Štajerski. V prav kratkem času so že trije posestniki prodali svoje domačije ter si kupili druge na Spodnjem Štajerskem. Bilo srečno na tujih tleh!

n Vojsko. Tu v naši visoki fari — na Vojskem — je imel v nedeljo, dne 8. t. m. po sv. maši gosp. poslanec Gostinčar javen shod. Poročal je o delovanju državnega zbora v njegovem prvem zasedanju. — Drž. zbor se je pri zadnjih volitvah populariziral, saj po splošni in enaki volivni pravici je naše ljudstvo poslalo tja možje, ki jih smatra za vredne in zmožne, da zastopajo v državnem zboru ljudske pravice in tudi zahtevajo, da se predlogi, stavljeni v drž. zboru po volji ljudstva gotovo udeležujejo. Gospod poslanec je v kratkem označil vsebino predlogov, ki so bili do sedaj stavljeni v novem državnem zboru: Splošno ljudsko zavarovanje za starost in onemoglost, prikrajšanje vojaške službe na dve leti z odstranitvijo zadnjih dveh vojaških vaj in preosnova davčnega sistema. Tudi, kar se tiče zadnje točke, je treba, da se vse ukrene v zboljšanje sedanjega stanja. Treba bo v

državne zboru napeti vse strune, da se kaj Dunaju bi bili radi gluhi in slepi, kadar se gre za zboljšanje davčnega sistema. Le glejte jih! Na drugi strani pa pravijo, da so nam še mnogo dolžni, kar je pa toliko kot: mi ničesar od njih ne zahtevamo. Zahtevati je torej treba, če hočemo kaj doseči, saj ne zahtevati je toliko kot ne marata. Mi Kranjci smo v tem oziru preponižni. Ljudstvo naj izraža in odaja svojim poslancem peticije, da se doseže to, kar je volja in težnja ljudstva. Ljudstvo je z velikim navdušenjem odobravalo besede g. poslance, ki je pokazal, da je res mož iz naroda že s tem, da nas je že v kratkem času dvakrat posetil. Nato pa je g. župnik na drašičen način opisal v nebo vpijoče razmere naših erarskih delavcev in prebral resolucije, stavljene za izboljšanje njihove plače in penzije. Ljudstvo je vse odobraval. Prisotnih je bilo nad 300 poslušalcev. Enak shod se je vršil ob 4. popoldne v Kandulji. Na krov kršćansko ljudstvo!

Od Pivke.

n **Zanesljivost »Notranjčevih«** poročevalcev. Dopisnik iz Št. Petra se je oglašil na zadnji dopis »Domoljuba« in priznal, da se je zmotil pri zapisovanju dneva. Ali ta »pomota« je jako sumljiva, ker je vse nesreče spravil na dan sv. birme v Št. Petru! To se ni zgodilo »pomotoma«, temveč namenoma, da govorimo odkritosrčno.

n **Razmere na postaji** niso boljše, pisal je »Domoljub« v št. 35 in pri tem ostane še vedno, če tudi »Notranjec« pravi, da so prestopki naprednjakov na postaji, pa da so nezdolžni. O nedolžnosti naprednjakov na postaji je govorilo pred leti c. kr. okrajnoglavarstvo in pa poštna direkcija. Kdo je zahteval prvi redarja? Ali ne c. kr. okrajno glavarstvo? In zakaj ga je zahtevalo? Ali ne radi napredne inteligence? Kakšne pa so razmere sedaj? recimo v »narodnem hotelu«? Županstvo naj vse to mirno gleda, znabitj samo za to, ker so naprednjaki?

n **Za prestopke na »cerkveni podlagi«** vé dopisnik »Notranjca«. Ker smo zelo zanje radovedni, naj jih dopisnik tudi pove, toda povemo mu naprej, vsaka laž bo imela bridke nasledke. Sicer pa o dopisih v »Notranjcu« iz našega kraja se ne bomo več dosti prerekali, samo o »debelih« bomo še kedaj katero rekli.

Ildrijske novice.

n **Gostinčarjev shod v Kanomlji.** V Kanomlji je poslanec pojasnil delovanje državnega zbora. Ljudstvo ga je pa prosilo pomoči za popravo ceste in za odpravo lovskih privilegijev. Poslanec pové, da za cesto se bode dala dobiti kaka podpora, samo županstvo mora začeti s popravo ceste in začeti tudi akcijo za vse potrebno popraviljanje te ceste in nje podaljšanje do dolenje Trebuše. Sprememba lovске postave pa spada pred deželni odbor; zato pa mora ljudstvo gledati, da ne bode volilo deželnega poslanca, ki bi bil bolj naklonjen srnam in zajcem, kakor trpinom kmetom in delavcem. Ljudstvo je bilo tudi nejevoljno, da se domači faktoriji tako malo zmenijo zanje. Na shodu ni bilo videti občinskih odbornikov in tudi ne gospodov duhovnikov. Prav je tudi, da se je ljudstvo začelo samo gibati.

n **Deželnemu predsedniku priznanje.** Dva erarična drvarja sta se deželnemu predsedniku na uradnem potovanju v Idriji poklonila in ga zaprosila naj vendar tudi on deluje v izboljšanje žalostnih razmer pri delavcih v eraričnih gozdih. Predsednik ni le obljubil svoje pomoči, marveč tudi pisal gozdnemu upraviteljstvu v Idriji, naj takoj potrebno ukrene, da se delavci zavarujejo za starost in nezgode in da se jim izboljšajo slabe plače.

Radovedni smo, kako je upraviteljstvo rešilo zahtevo predsednikovo.

n **Jučče bo razjasnil pomanjkljivosti občinskih računov.** Ta mož si je po naših hribih izvolil v par krajih računske pregledovalce. Vse najbrže zato, da mu bode pregledali zmedene občinske račune. Le počakajte, Julčtovi obrekovalci! Julče bo vam pokazal s pomočjo priprostih mož, kako se delajo občinski računi.

n **Škofovi in drugi zavodi.** Strašno je vpitje, da so škofovi zavodi nepotrebni. Neki dobičkaželnež je pa objavil v »Narodu«, da je napravil zavod za račice v Idriji. Plačevali bodo samo 50 kron na mesec, vse drugo bode moderno preskrbljeno. No, glejte, ceno v škofovih zavodih in ceno idrijskega nenasitneža, potem pa sodite, ali so bili škofovi zavodi potrebni ali ne?

n **Liberalno gospodarstvo.** Vsled škode, ki so jo napravili ljudstvu liberalci v Črnem vrhu pri mlekarni, se županstvo v Črnem vrhu ne upa pričeti novega prepotrebneža župnišča. Ljudstvo je pri plačevanju dolgov za liberalno mlekarno zares izkrvavelo. Kdor hoče opeharjen biti, naj se brati z liberalci.

n **Največje občinske doklade.** V občini Dole, kjer je dalj časa županoval Gruden in kjer sedaj županuje pristni liberalec vitez Kajetan pl. Premerstein, so največje občinske doklade. Ljudstvo ima teh doklad 84%; še v Idriji jih je komaj 75%. Grudna, njegovega prijatelja župana in njegovih idrijskih apostolov notarja Tavzesa in Julčeta, pa najbrže ob kakih volitvah ne bode sram govoriti, da hočejo znižati kmetom davke. Le pojdite še katerikrat s takimi lažmi med ljudstvo. Ljudstvo vam bo davčne knjižice molilo pod nos. Nismo stari pet let, da bi se dali tako slepariti.

Stajerske novice.

š **Imenovanje.** Za stolnega dekana je imenovan preč. g. kanonik dr. Ivan Mlakar v Mariboru. Iskreno častitamo!

š **Shod v Ptuj.** Dne 22. t. m. predpoidan ob 11. uri zaupni shod Kmečke zveze za ptujski in ormoški okraj. Pride več poslancev! Ustanovi se pododbor za okraje Ptuj, Ormož. Na shod, na shod!

š **Duhovne vesti.** Iz Ljubnega k Sv. Križu na Murskem polju je prestavljen č. g. kaplan Mih. Golob; na njegovo mesto pride č. g. Ivan Schiller iz Skočidola na Koroškem. K Sv. Petru pri Radgoni pride kot kaplan č. g. novomašnik Rajmund Bratanič. Nastavljen je kot kaplan č. g. Vladimir Cepuder v Rajhenburgu. Č. g. Ivan Hribar je stopil v začasni pokoj.

š **Za hmeljarje.** Državni poslanec dr. Korošec se je obrnil na poljedeljsko ministrstvo, naj v polnem obsegu vpošteva peticije savinjskih občin zaradi izvršilnih naredb k provenienčni hmeljski postavi.

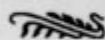
š **Poučni tečaj za bolniške strežnice na deželi.** Katoliška ženska organizacija za Štajersko je priredila na Odiljinem zavodu za slepe v Gradcu poučne tečaje za bolniške strežnice pod vodstvom dr. Fizina. Tečajev se je udeležilo veliko število deklet in žen iz nemškega dela dežele. Pouk je bil razdeljen na tri dele: 1. Strežba bolnikom, ki morajo ležati; 2. prva pomoč pri nepričakovanih nezgodah; 3. nauk o kožnih boleznih in razkužno (desinfekcijsko) postopanje. Dne 5. t. m. se je vršila javna izkušnja teh gojenk, izpraševal je dr. Fizin, kateri je v svojem zavodu gojenkam še enkrat pojasnil pomen in namen tega, kar so se pod njegovim vodstvom učile.

Dejal je, da morajo postaviti pridobljeno znanje in spretnost v službo svojih trpečih sosedov, poučevati svoje sosede, znance in prijatelje, kao naj se bore proti boleznim, za časa epidemij pa je njih dolžnost, da v zvezi z zdravniki storijo vse, kar je v njih moči, da kužno bolezen čim prej zatro. Dr. Fizin je završil svoj govor z besedami: »Idite domov v svoje rojstne vasi, delujte, kakor ste se naučile in širite med sosedi svoje pridobljeno znanje.« — Ti tečaji so bili prvi te vrste v Avstriji.

š **Tajnik g. Kunej v Brežicah,** ki je že precej prišel v pozabljenost, začel je zopet iztegovati svoje tipalke po okraju, kot se čuje. Ni še znano, kaj sedaj kuje; zato treba pozornosti, ker kaj dobrega ne namerava, ima gotovo razdiralne namene. Toliko pa zahtevamo, da nam on ne bo sejal liberalne ljulike. Ne vemo zakaj Brežičanji tak element trpé na mestu, kamor spada mož, ki uživa splošno zaupanje. Danes nečemo sumničiti, toda javno in energično bomo zahtevali obračun s tem možem, ko pride čas. — Zasotlan.

š **Celjska »Domovina«,** uradno glasilo naših liberalnih posojilnic in prostovoljno glasilo Narodne stranke, v številki od 4. septembra napada solo šolskih sester v Celju ter graja, da se moli pred vsako uro in po vsaki uri, da se moli pred ročnim delom rožni venec. Taka prepogosta molitev pač ne vzbudi v deklicah pobožnosti... V zvezi, ki vzdržujejo »Domovino«, so tudi mariborska, ptuška, celjska in dr. posojilnice. Vse te posojilnice so seveda »nad strankami«, njih glasilo pa nastopa proti veri in molitvi. Gg. dr. Jurtela, dr. Rosina, dr. Hrašovec itd., kaj rečete k temu?

š **Zveza pivovarn.** Koroške, Štajerske, kranjske, primorske in nižje-avstrijske pivovarne so napravile kartel (zvezo), ki določuje, da morajo od zdaj naprej gostilničarji jemati pivo za tri leta pri tisti tovarni, kjer so ga dobivali dne 11. avgusta. Tako so si gospodarji razdelili med seboj odjemalce, da jim bodo lahko dajali vsaktero pivo in delali večji dobiček.

Koroške novice.

k **Poveljnik 3. armadnega kora Oskar Potiorek** je postal po končanih cesarskih vajah popularna oseba in vse avstrijsko časopisje se izraža laskavo o njegovem samozavestnem prvem nastopu. Dunajski listi imenujejo njegov napad na 3. sovražno divizijo »Napoleonovo idejo« in so polnj slave o zmagujočem prej še neznanem generalu. Potiorek je poveljnik 3. kora, v katerem se rekrutirajo vsi slovenski polki in je šele pred kratkim prevzel poveljstvo tega gotovo zelo važnega in velikega kora. Več let je deloval v pisarni generalnega štaba in bil zadnja leta namestnik štaba. Pričakovalo se je radi tega da general ne bo imel več poveljstvene prakse in da zabrede v suho teorijo, a v velikansko začudenje v vseh vojnih krogih je dal Potiorek dokaz talentiranega generala, ki ima najlepše zmožnosti, samozavest, energijo in pravočasno izkoriščanje situacije. Njegovi napadi na sovražnika, zavarovanje ločene divizije, ki je korakala čez Ljubelj in Dravo, nočni naskok centru, so dokaz njegove vojskovodne indualitete. — Pa tudi za svoje vojake se briga in skrbi. Ko je zvedel, da se prodaja vojakom ena zemlja po 10 vinarjev in vrček piva po 40 vinarjev, je takoj najodločnejše protestiral pri koroškem deželnem predsedniku proti temu umazanemu izkoriščanju. — Omeniti še moramo, da je imel 3. armadni zbor jako težaven terrain za ma-

neviranje. Tako je moral ljubljanski divizioner Dillmont svojo divizijo peljati ponoči med velikanskim viharjem in dežjem čez Ljubelj in je samo njegov tren rabil celih 20 ur, da je prišlo v dolino. Da je moštvo velikansko trpelo, je razumljivo, a je vzlic temu vztrajalo ter takoj po prehodu Drave ugodno operiralo proti centru sovražnika. Vsekakor je pokazal armadni poveljnik, da se z našimi vojniki lahko doseže uspeh in slava!

k Radiše. Naše »Katoliško slovensko izobraževalno društvo« priredi v nedeljo, dne 22. septembra t. l., po poldanski službi božji, to je ob 3. uri popoldne, v svojih prostorih v župnišču svoj letni občni zbor s sledečim sporedom: 1. Pozdrav, 2. Tajnikovo poročilo, 3. Volitev odbora, 4. Zanimivi govori, 6. Skioptična predstava. Vse prijatelje kot neprijatelje društva vabi odbor. — Naj se občnega zbora udeležijo tudi tisti, ki se povsod navdušujejo za narodno stvar. Naj to tudi v dejanju pokažejo. Torej na noge dne 22. t. m. in vsi na zborovanje, ker bodo zares zanimivi govori. Kdor izostane in se ne udeleži letnega občnega zbora, ni vreden, da je član društva imenovan.

k Zahvalno romanje na Sv. Goro pri Gorici. V nedeljo, dne 13. vinotoka t. l., namrava se napraviti iz Beljaka in okolice poseben romarski vlak na slavno božjo pot pri Gorici. Udeležiti se romanja morejo le možje in mladeniči, ženske in otroci se ne sprejmejo. Obiskovanje božje poti naj bi bilo v zahvalo za letošnje dobro letino. Vlak se odpelje okoli 10. ure iz Beljaka in obstane na postajah: Bekštajn, Blače, Ledence in Področica, kjer lahko vstopijo udeleženci onih krajev. Nazaj se vrne iz Gorice dne 14. vinotoka okoli 2. ure popoldne. Kdor se hoče tega romanja udeležiti, naj se takoj prijavlja pri gospodu župniku Juriju Trunk, Sv. Križ-Beljak. Obnemem za naznanilo udeležbe naj se vpošlje tudi voznina, ki znaša tja in nazaj z romarskimi stroški vred za osebo 5 kron. Ako bi se ne zbralo najmanj 300 udeležnikov, se plačana voznina vsakemu vrne. Oglasila se sprejemajo do 6. vinotoka, torej do rožnive nedelje, na poznejše oglase se ne bo več oziralo. Od 7. vinotoka naprej se bodo udeležencem doposlali vozni listki in tudi majhna romarska znamenja. Slovenci iz beljaškega okraja, pridite v mnogem številu. Možje in mladeniči, pokažite, da ste Bogu hvaležni za preiete dobrote.

Primorske novice.

Istrski deželni zbor bo sklican? »Omnibus« poroča, da je po njegovih informacijah, ki so verodostojne, sklicanje istrskega deželnega zbora sklenjena stvar in se bo v kratkem objavil tozadevni cesarski patent. Da ne bo prevelikih izprememb, bo vlada to zadnje zasedanje pred pretekom postavodavne dobe sklicala zopet v Koper. Baje o jezikovnem vprašanju ne bo obravnavalo, ampak zgolj o gospodarskih zadevah. Čisto negotovo je tudi, kakšno stališče hoče italijanska večina zavzeti glede na volivnorefornno vprašanje. O namerah hrvaške manjšine »Omnibus« ne poroča. Tudi »Lavoratore« od 11. t. m. prinaša iz Poreča vest, da se morda skliče istrski dež. zbor. »Lavoratore« meni, da se bo v tem zasedanju obravnavalo o sporazumu med Italijani in Hrvatji in da se bo poizkušala izvesti delitev administrativne v dve narodnostni kuriji. Deželni zbor je sklican za 20. t. m. v Koper, ker so morali odnehati Lahj in dati pravice tudi slovenskemu in hrvaškemu jeziku v deželni zbornici.

p Društvo »Skalnica« v Gorici jako vrlo deluje. Pretekli teden je imelo občni zbor, na katerem je bila izvoljena prva predsednica Emerka Holeinger za častno društvanico.

p Goriška »krščanskosocialna zveza« bo pričela prihodnji mesec s predavanji.

p Kmečka zveza za goriško okolico prav pridno prireja shode. V nedeljo, dne 8. t. m. je govoril na shodih v Mirnu in v Dornbergu državni poslanec Fon, kateremu so volilci izrekli zaupanje kakor tudi »Slovenskemu klubu«. — V Ajdovščini se je tudi ustanovila »Kmečka zveza«. Na občnem zboru sta govorila gg. dr. Breclj in Vodopivec.

p V Gorici se je ustanovilo stavbno društvo »Svoj dom« imenovano. Predsednik društva je zdravnik dr. Anton Breclj.

p Duhovska vest. Gospod I. Grilanc, kurat v Lepvi, gre za kurata v Kobljglavo. — Č. g. Josip Milanič ni prestavljen v Roče, ampak za kurata v Marijino Celje pri Kanalu. Toliko v popravek. — Gospod vikar Anton Gerbec st. pride iz Zapotoka za kurata v Kal.

p Pri žalostni Materi Božji na Gradu pri Mirnu. Pri »Svetih stopnjicah« na Gradu nad Mirnom pri Gorici praznovala se bo dne 21., 22. in 23. septembra t. l. 150letnica sv. Stopnjic in 50letnica sv. križevega pota ob dovozni cesti z naslednjim sporedom: 21. septembra — kvaterna sobota: ob 6. uri zjutraj: Pridi sv. Duh, govor; sv. maša pred izpostavljenim sv. Rešnjim Telesom; od 7. ure dalje tihe svete maše; popoldne ob 4. uri sv. križev pot, blagoslov. — 22. septembra — kvatern nedelja — praznik žalostne Matere Božje: ob 6. uri zjutraj: Govor; sveta maša pred izpostavljenim sv. Rešnjim Telesom; ob 7., 8. in 9. uri tihe svete maše; ob 9. uri spremjem prevzvišenega kneza in nadškofa goriškega dr. Frančiška Sedeja; ob pol 10. uri govor, pontifikalna sveta maša; ob 4. uri popoldne sveti križev pot, govor, blagoslov. — 23. septembra, ponedeljek: ob 6. uri sveta maša pred izpostavljenim svetim Rešnjim Telesom; tihe svete maše; ob 4. uri popoldne sveti križev pot, sklepni govor, blagoslov, zahvalna pesem. Ob tridnevni bo preskrbljeno s spovedniki, da došli verniki lahko opravilo svojo pobožnost.

Iz raznih krajev.

Slovenska šola v Aleksandriji. Hiša z vrtom bo v dobrem tednu pripravljena za šolo pod skrbnim vodstvom podjetnika gospoda Černiča in inženirja Ozretiča. Ker so prvi troški za najemnino, klopi, pohištvo, popravo precejšnji, zato ljudno prosim vse domoljube, da bi nam zdaj pomagali, ker v prihodnje ne bo več toliko stroškov. Začetek je povsod težak, zato še enkrat potrkam s pripombo: dvakrat dá, kdor hitro dá. — P. Benigen.

Nadškof na Matajurju. Prvi dan septembra je premil. videmski nadškof posvetil cerkev v Matajurju (950 metrov nad morsko površino). Vreme je bilo povoljno in navdušenje med ljudstvom veliko. Pri božji službi je pel mali oddelek semeniškega pevskega zbora gregorijanski koral. Drugi dan so nadškofa spravili vrh Matajurja (1643 m), kjer je maševal in birmoval v kapelici prizidani Odrešenikovemu spomeniku. Ljudi je bilo čez 3000, dasi je zgodaj vreme nagajalo. Več duhovnikov je bilo tudi iz Soške doline. Vse se je izvršilo prekrasno. Nadškof je bil do srca ginen ob pobožnosti in navdušenju naših Slovencev, katere bo po osebnem spoznanju znal gotovo bolje ceniti, nego dozdej.

Prefekt v Šenpetru. Naš novi provincialski glavar (prefetto), odličan in ljubezniv človek, je tudi nedavno obiskal Slovence. V Šenpetru je bil sprejet slovesno in gostoljubno, posebno po prizadevanju župana notarja Kukovca. Ogledal si je marsikaj ter se pred odhodom peljal po krasni nedizki dolini celo do Podbunerce (Pulfero). Nesel je domu najboljše vtise, a obljubil je, da bo po mogočnosti skrbel za blagostanje naših krajev. Dobro, če to res!

Železna zveza Čedad—Sv. Lucija. Kako vlada skrbi za blagostanje naših krajev, se vidi iz tega, da noče dovoliti velevažne zveze med Čedadom in novo Loško železnico, katera bi veliko koristila tudi nam Slovincem. In vendar bo moralo to biti v kratkem!

V Zagrebu je prilikom dijaškega shoda bilo pet beneških Slovencev, ki so prišli jako navdušeni domov.

Kozana. Tudi pri nas je velika suša. Vinska trgateg je doma, a en del bo manj. 10. tega meseca bo blagoslovljenje nove šole. Res lepo poslopje, trirazrednica, da je ni enake v Brdih. 31. minulega meseca se je zgodila velika nesreča v okolici Kozane v bližnjih Vipolžah. Neki 30-letni fant je šel seiat na njivo deteljo, a preden je začel sejati, ga je zadela in ubila strela.

Slovenci v Ameriki. Slovenci imajo dosedaj v Ameriki 27 župnij in 27 cerkva. T Illinois ima pet župnij in šest cerkva; Ohio šest župnij in štiri cerkve; Pensilvanija štiri župnije in štiri cerkve; Minesota tri župnije in tri cerkve; Colorado dve župniji z dvema cerkvama; Michigaeno eno župnijo in eno cerkev; Wiskonsin eno župnijo z eno cerkvijo; Kalifornija eno župnijo in dve cerkvi; Montana dve cerkvi; Indiana eno župnijo z eno cerkvijo; Newyork eno župnijo. Tu je postal župnik nedavno mladi nadarjeni gospod Blaznik, ljubljanski rojak, ki je lansko leto obhajal novo mašo. — Pri mnogih drugih cerkvah so tudi nastavljeni slovenski duhovniki.

Pisma mladini.

(Piše Ivan Podlesnik.)

II.

O značajih sem rekel v svojem zadnjem pismu, da Ti bom pisal danes. Pa je prišlo nekaj vmes, da sem primoran za danes opustiti ta sklep in Ti pisati o neki drugi stvari, ki ima z vprašanjem o značajih dosti skupnega. Pravil mi je zadnji prijatelj, da se je sešel nekje na Gorenjskem s fantom, ki se je posebno zanimal za mladeniče v naših telovadnih odsekih. Posebno pa ga je zanimalo tole: ali ti mladeniči hodijo tudi v cerkev, ali spolnjujejo svoje verske dolžnosti, ali pa se jih morda celo kar v telovadnici sili k temu? Ta vprašanja tistega gorenjskega fanta so tudi meni prišla od druge strani na ušesa in ker vlada v tem pri nekaterih čisto napačno mnenje, se pa midva v tem pismu pomeniva nekoliko o tem. Vsak voditelj, vsak odbornik naših telovadnih odsekov mora biti najboljši mladenič med dobrimi. On mora biti vzor drugim v zasebnem življenju, on jim mora biti voditelj v društvenem življenju. Razlike med zasebnim in javnim življenjem naših mladeničev pa ne sme biti. To pravilo je podlaga, ta zapoved je temelj! In takoj tukaj naletiva na prvo točko, na versko življenje. Brez strahu, da morda koga prepodim od naših vrst, se lotim tega vprašanja. Boljše, da tak, ki se boji tega vprašanja sploh ne pride k nam, ker pozneje bi moral odpasti

sam, ali pa bi moral iti. Versko življenje je podlaga javnemu in zasebnemu življenju. Že v naših mladeničih mora dozoreti spoznanje, da v tem oziru ni med javnostjo in zasebnostjo prav nobene razlike. To pravilo nam mora biti zapoved. Ne potrebujemo prav nič ozkosrčnosti ali prenapetosti pri vsem tem, temveč toliko kapljice poguma mora biti v vsakem našem mladeniču, da to vsepovsodi pripozna. Mi nismo samo telovadci, mi nismo društveniki tega ali onega društva samo slučajno, temveč mi smo tu zato, ker nas sili k temu naša versko prepojena notranjost. Če imam dovolj moči v svojem srcu, da spolnujem svoje verske dolžnosti, če imam v svojem srcu dovolj ljubezni, da ne pozabim naukov, ki me jih je učila moja mati, potem pa moram imeti tudi dovolj poguma, da to javno priznam. Polovičarstvo in nejasnost v tem vprašanju je že prevelikokrat škodovala, in greh bi bilo pustiti, da razpade morda ravno pri tej točki lepa naša organizacija. Tu ne potrebujemo prav nič politike in diplomatskih izgovorov. V tem moramo biti edini in če nas je prav malo. Potem bomo šli naprej in lahko bomo šli. Ne želi se nam bledih obrazov, upognjenih glav, fanatičnih, polblodnih besedi, prav nič hinavščine, ampak mladeniške korajže, ki nas sili, da smo vsak trenutek pripravljene nastopiti proti nasprotniku ter mu povedati oči v oči, kaj smo in zakaj smo taki. Videli bomo, kdo bo prvi hinavsko pobesil oči. Drugo vprašanje je pri tem, kakšno je to versko življenje naših mladeničev. To pa ni naše vprašanje, temveč vprašanje naših duhovnih voditeljev. Vem, da je pri tem mladeniču bolj goreče kot pri drugem, vem tudi, da je zlasti v mestih to drugo vprašanje zelo težavno, vem pa tudi, da je srčna naša želja, da zagore ti srčni plameni v ponosen, velik ogenj, ki naj nas vodi in nam sveti vsikdar. V telovadnici sami ne govorimo o tem, tam imamo drugega dela dovolj, toda eno je gotovo: pridi in preglej vrste mladeničev v telovadnici in če nam ga pokažeš, da v tem vprašanju ni z nami, storiš dobro delo, ker tak bo šel. — In veš, prijatelj moj dragi, zakaj povdarjamo vse to? Ker ravno v tej točki je in mora biti razlika med nami in drugimi podobnimi društvi. Povsod drugod smo lahko skupaj doma, ako nam bo ta točka temelj skupnemu domu. Drugače pa mi svojo in oni svojo pot. Kadar se bomo srečali, se bomo pa pomerili. Pa ne po moči telovadskih rok, pa ne po lepoti uniform, temveč po številu in po vrednosti značajnih mladeničev. In tako sva prišla zopet do značajev. Med praktičnimi Amerikanci se je porodil pesnik Ralph Waldo Trine, katerega imenujejo največji izraz ameriškega idealizma. Idealizma, združenega tako čudovito z realizmom. Ta pesnik primerja v enem izmed lepih svojih del človekovo notranjost, človekovo značaj, z malim jezerom, katerega napolnjuje en sam bister studenec iz sneženih vrhov visokih gora. In potem pravi tako lepo, da je ta studenec človekova vera, združena z ljubeznijo. Pomisli to primero in pomisli tudi, da imam prav, ako trdim, da brez enotne rešitve glede verskega življenja ne moremo govoriti o značajih v naših vrstah.

Pa se boš morda vprašal, kako spoznamo mladeniče glede tega vprašanja. No, prijatelj, to ni težko. Človeku se vendar lahko na zunaj kmalu spozna, kakšen je v srcu. Hinavščina ima tu kratko pot. In na deželi, kjer ni ravno toliko mladine, smo kmalu skupaj s takimi, ki so naši iz prepričanja in onimi, ki se le delajo naše. Naši odbori imajo pravico odklanjati priglase člane. In na to bi jih posebno opozoril, da naj takrat, ko sprejemajo novega člana, pazijo zlasti na to, kakšen je mladenič glede svojega notranjega prepričanja. Tu velja rek, boljša prva kot druga zamera. In tudi pozneje, ako pride ravno glede tega do nespo-

razumljenja, je treba biti odbornikom neizprosni. Trebiti, da ostane samo jedro! Naši telovadni odseki pa morajo biti jedro dobre mladine. Samo enega ne pozabimo tudi pri tem, tega namreč, da ljubezen pridobimo mnogo. Ne sila ali osebno sovraštvo, temveč odkritost, združena z ljubeznijo, naj diči voditelje in odbornike naših odsekov.

Prihodnjič morda že Ti bom mogel poročati o dveh novih odsekih. Na zdar!

Drobtine.

Koliko šivank porabijo na svetu. Neverjetno veliko število tega malenkostnega orodja se nahaja v svetovnem prometu. »Kosmos« je izračunal, da porabijo na svetu 200 milijonov šivank. Do srede 16. stoletja je Nemčija sama preskrbovala svet z različnimi iglami. Nato je zaslovela Anglija in prevzela glavno vlogo glede šivank na svetovnem trgu. Sedaj je zopet Nemčija na prvem mestu, ima 70 tvornic za šivanke ter izdelala 200 milijonov šivank na teden.

Zvoki iz otroških let. Urno drvenje in nemirno pehanje človekovo je tisto, kar nas tako kmalu stara ter nam pušča tako pičo časa, da bi mi stisli nazaj na lepo dobo otroških dni. Tembolj veselo in obenem tožnomo čuvstvo se pa polasti vsakega zemljana, če se more ob redkih urah počitka in ob prazniškem času spominjati davnominole dobe mladosti. Zdi se človeku, kakor bi se glasile orgle, kakor bi zvonili zvonovi. Božični čas se v radostni svečanosti ponovi v spominu, — pa le za kratek čas, in zopet se razprši lepa slika preteklosti. Da pa lepi sladki spomin ne izgine, nego ostane trajen, povzroča samo pod imenom »angelsko zvonilo za božično drevesce« znana novost, ki jo je uvedla v promet c. in kr. dvorna firma Ivan Konrad v Mostu št. 194 na Češkem. Vse natančneje se razvidi o tej mični novosti iz današnjega oglasa. Kataloge z obilo slikami pošilja gornja firma vsakomur zastojni in poštine prosto.

Baros Gábor-ja izdelani izvlečki, s katerim more vsaka varčna gospodinja pripraviti najfinejše rume, konjak, žganje in likerje, so že povsod znanj in priljubljeni. Te čudovite zmesi napravljajo pijačo, ki daleko preseže drage in slabe pijače, ki po navadi s krasnimi vinjetami zakrivajo slabo kakovost. Priporoča se toraj ta zborni izdelek, ki ga izdeluje tvrčka Baros Gábor, Budimpešta, Dohany utca 1, zaloga 50. Cenik na razpolago.

Pozor tamburaši! Izšli so najnovejši ceniki tamburaških sladob za tamburice od prvih in najboljših skladateljev tamburaške glasbe, kot: Farkaš, Brož, Machač, Tomič, Hruza, Ivika Bozzoti itd. pri »Prvi sisački tovarni tamburic O. Stjepušin« v Sisku.

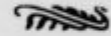
Ob začetku šolskega leta je gotovo zelo važno iznova opozarjati na to, da otrokom, itak ne malokdaj preobloženim z duševnim naporom, ne kaže v tem času dajati tudi še pijače, ki dražijo živce in s tem škodujejo zdravlju. Semkaj spada poleg alkohola zlasti zrnata kava, ki se po izreku slovečega zdravnika sploh ne bi smeja dajati otrokom v šolskih letih. Tega tudi nikakor ni treba. Kathreinerjeva Kneippova sladna kava je tako imeniten nadomestek zrnate kave! Posebno napravljanje za deco provzroča tako malo truda, ki se vrhutega bogato poplača s tem, da vidno uspevajo naši ljubljenci. Kathreinerjeva Kneippova kava je lahko prebavna, krvotvorna in krepična ter ima spričo posebnega načina svojega proizvodnje prijetno mil okus po kavi, ki se ga lahko navadi vsakdo.

Seveda je zaradi mnogih manj vrednih posnetkov treba opreznosti pri nakupovanju. Zahtevajte vselej izrečno Kathreinerjevo kavo in jemljite le zaprte izvorne zavoje s tem imenom kakor tudi z imenom in s sliko župnika Kneippa kot varstveno znamko.

Mož dom šljanja. Angleški časopisi so zadnji čas mnogo pisali o smrtnem slučaju, ki je nastopil vsled domišljanja. V Cincinnati je neka melanholična deklica pila iz steklenice, v kateri je bila po njenem trdnem prepričanju karbolna kislina. Kljub takojšnji zdravniški pomoči je umrla. Steklenica s karbolno kislino je pa bila nedotaknjena in tudi sicer niso našli nikakega sledu o strupu. Deklica je pila iz steklenice neko popolnoma neškodljivo mešanico, ali prepričanje in domišljanje, da pije karbolno kislino, je melanholično deklico ubilo.

Wellmanov zlet na severni tečaj se je ponesrečil. Zrakoplov je zadel ob neko ledeno goro.

Umrla bi v »duhu vijoličnem«. Na zelo romantičen način je hotela vzeti slovo od življenja umetnica Claudina di Tomaso v Napoli. V pokojni M, je bil že pod noč neki natak na terasi, ki je zaslišal nenadoma iz sosednje sobe nekako stokanje. Nemudoma je odprl durj in nasproti mu je bruhnil omamljiv vonj po cvetlicah. Na postelji, ki je bila čezinčez pokrita s tuberozami, je ležala mlada dama in je težko hropela. Bila je mlada slikarica, ki je baje vsled nesrečne ljubezni iskala smrti. Stanje samomorilke je brezupno.

Narodno gospodarstvo

Novi vinski zakon stopi v veljavo dne 1. decembra t. l. Ta novi zakon nudi naši domači vinorejci res precej varstva. A treba je paziti na sledeče: Vlada bo morala skrbno nadzorovati, da se bo novi vinski zakon tudi res izpolnjeval. Da bi zadostovali pri nadziranju, kako se izpolnjujejo nove določbe, le vinski nadzorniki, niti misliti ni. Vlada mora to nalogo poveriti tudi finančnim organom. Nadalje pa je ves zakon skoro brez pomena, če se enak zakon ne uvede na Ogrskem. Goljuf z vinom bi lahko šli na Ogrsko, ondi ponarejali vino in ga uvaževali k nam. Torej tudi Ogrji morajo skleniti take postave. Dalmatinski deželni zbor je že odposlal na vlado petico. S to zahtevo naj se oglase tudi naše občine! To na znanje našim občinam!

Žitne cene: V Budimpešti: pšenica 10 K 60 h, rž 9 K 40 h, oves 8 K 20 h. V Pragi pšenica 11 K 50 h, oves 7 K 90 h do 8 K 20 h. Na Dunaju: pšenica (ogrška) 12 K do 12 K 50 h, rž 9 K 85 h do 10 K, oves 8 K 40 h do 9 K. — Opomba: To so cene, po katerih se blago iz skladišč ali iz hramov velikih trgovcev konzumov prodaja, torej ne cene, ki jih dobiva kmet. Na raznih trgih so se zvišale cene, a mlinarji nočejo kupiti, ker je moka tako cena, da bi pri stotu 2 K izgubili, če bi morali zdaj žito kupovati in moko po sedanjih cenah prodajati. Mlinarji so pač za dolgo poprej prodajali, in zdaj je šlo žito v ceni višje, kot so mislili, oni morajo pa še po starih cenah oddajati moko. Iz Ruske in Kanade prihajajo neugodna poročila o žetvi. Rž je v Berlinu izgubila ta teden na ceni 60 h.

Radi pomanjkanja posode **prodam takoj**, skupaj ali posamezno, nad 20 hektolitrov izbornega

novoga črnega vina

po primerno nizki ceni. **Marija Jož**
2115 1 Lesce, p. št. Vid pri Vipavi.

Dekle iščem, dobre hoje, nlasti dvakrat na teden; plače 60 gl'd, v slučaju posebne pridnosti tudi več in vsa obleka. Starost 16 do 20 let — Alojzija Rupnik, S. Lucija na Skitachi, pošta Labin-Albona, Istra.

7035 2-2

Lepo kmetsko posestvo

oddaljeno 1 in pol ure od Ljubljane, se proda pod ugodnimi plačilnimi pogoji. Posestvo obstoji iz hiše, hleva za 14 glav živine, škednja, svinjakov, kozolca (dopler) in posebej 7 oknov, sadnega vrta, njiv, košenine in gozda, vse v obsegu okoli 50 oralov (johov). Zelo ugodna prilika za naselitev. Poizve se pri **Županu v Hrušici** pod Ljubljano. 1979 2

Mesarski vajenec

ki bi imel veselje do mesarske obrti, pošten in priden, se sprejme. Naslov pove upravništvo tega lista. 1968 3

Učenec 14 let star, kateri ima veselje do kovaškega rokodelstva in je zdrav, primerno krepak, se sprejme za učenca pod ugodnimi pogoji pri **Antonu Tomšiču**, kovaču, Verd. Vrhnika. 2098 2-2

Saško Altenburg.
Tehnika A tenburg.
Strojna, elektro, papir,
avtomob. plin, vod tehn.
Programi zast.

Kraljevstvo Saško
Technikum Halbnichen
Stroj. in elektr. inženirje,
tehn. poslov., novodob.
laborat. Prosp. fr. 5-3
Tov. del. za učenje

Pot na Dunaj za nakup blaga za oblike si more prihraniti vsaka dama. O modi se natančno poučite in najdete najbogatejšo izbero, ako zahtevate brezplačno in franko dopošiljatev

naše velike zbirke vzorcev

ki vsebuje vse sezisjske novosti volnenega blaga, barhenta, flanel, baržuma, modnega blaga kakor tudi bombaževine in platnine. Posebno naj se pazi na našo

= sezisjsko priložnost =

spalna suknja iz la. turškega velurja gl'd. 470. Pri naročbi zadošča naznanilo cele dolžine, mernene od vratu, cele zgornje širine, dolžine vratu in dolžine rok. — Razpošilja se proti povzetju. Brezplačna zamena ali se pošlje denar nazaj, ako 1018 6-1 blago ne ugaja.

DUNAJSKA MODNA UNIJA
(Wiener Moden-Union)

Dunaj IX., 18. Liechtensteinstrasse 20.

Prihodnja številka „DOMOLJUBA“
izide dné 26. septembra 1907.

Loterijske srečke.

Dunaj,	7. september	58	2	25	67	44
Gradec,	7. september	35	70	44	14	25
Trst,	14. september	9	18	55	8	81
Linc,	14. september	54	52	47	68	45

Tovarna za stole Franceta Šolgeljina
na Bregu, p. Borovnice, Kranjsko izdeluje

vsakovrstne stole
od preprostih do najfinejših po najnižjih cenah brez konkurence. Ilustrovan cenik pošlje se na zahtev 2805 26-18 sastonj in franko.

Potniki v Ameriko
Kateri želijo dobro, po ceni in razumljivo potovati naj se obrnejo na **Simona Šmeclta** v Ljubljani Kolodvorske ulice 20.

Štekovrstna Pojasnila daje se brezplačno.

Isototam sprejmejo se dobri in zanesljivi zastopniki.

Millijoni gospodov in dam rabijo „FEOLIN“

Vor Gebrauch Nach Gebrauch

Vprašajte svojega zdravnika, ali „Feolin“ najboljšo kosmetično sredstvo za kožo, lasne in oboči. Se tako malo čisti obraz in še grše roke postanejo takoli aristokratsko fine in lične z uporabo „Feolina“. — „Feolin“ je iz 42 najplemenitejših in svežih zelišč prirejeno angleško milo. Jamčimo, da po vporabi „Feolina“ brez siedi izginejo vsaki izraski in gube, ogrci, rdečica itd. itd. „Feolin“ je najboljšo sredstvo za čiščenje las in njih obranjenje, preprečuje izpadanje las, pšelo in boleznj v glavi. Zavežemo se povrniti denar, če bi kdo ne bil popolnoma zadovoljen s „Feolinom“. Cena kosu K 1, 3 kosu K 2.50, 6 kosov K 4, 12 kosov K 7. Pošilja **M. FEITH** nasl. Dunaj VI. Mariahilferstrasse 48; dobiva se tudi v drogerijah, parfumerijah in lekarnah. 2077

Sanatogen

Od nad 5000 profesorjev in zdravnikov vseh kulturnih dežel sijajno potrjen kot najvpešnejše krepilno in osveževalno sredstvo 2011 7-2

jači telo, krepí živce

Dobiva se v lekarnah in drožerijah. Brošure razpošilja franko in zastonj Bauer & Co., Berlin S. W. 48 in glavno zastopstvo C. Brady, Dunaj I. Fleischmarkt 1.

Deček poštenih staršev se takoj sprejme v trgovino špecerijskega blaga **lv. Lovatek, Sodražica.** 2036 3 2

2 učenca

iz dobrih hiš se sprejmeta takoj v mizarski pouk pri **Jos. Kregarju v Vižmarjih št. 70.** 2106 2-1

Dva vajenca

za ševljarsko obrt sprejme takoj **Karel Hinterlehner**, ševljarski mojster, Ljubljana, Francovo nabrežje št. 21. 2096 3-1

Postrežba točna! Nizke cene!

Priporočilo.

Naznanjam gg. čevljarjem in p. t. občinstvu, da sem **otv. pri novo trgovino z usnjem** in vsemi čevljarskimi potrebščinami pod imenom 2121 3-1

K. A. Kregar

v Ljubljani sv. Petra cesta št. 2 nasproti cerkve frančiškanov. Skušal bom, da z dobrim blagom in nizkimi cenami zadovoljim vse cenjene odjemalce in prosim obilnega obiska **K. A. Kregar.**

2 vajenca

za stolarsko obrt sprejme takoj s prosto hrano in stanovanjem **Fran. Jerala**, stolarski mojster, Fiorianske ul. 13 Ljubljana. 2113 2-1

Brazay-Francovo-žgane

je nad 40 let preizkušeno domače sredstvo, posebno proti migreni, influenci, trganju, revmatizmu, krepí oči, služi za izpiranje grla. Neprimerno izboren za masažo, najboljšo preizkušeno za ohranitev las. — 1/1 stekl. K 2.—, 1/2 stekl. K 1.20. Dobi se povsod, kjer ne. naj se obrne na **Brazay, Dunaj, III./2, Löwengasse 2 a.**

„Kunard blue“ Trst-New-York je najpripravnejša, najosnejša in najboljša pot iz Ljubljane v severno Ameriko, kar tudi ni delotrajno možno vedaje po raznih železnikih, sobenega prevoznarstva ne prunočevanja in sploh nobenih postranskih stroškov mej potje. Parniki se prosterni, varni, sračni in snažni; vozijo vsaka 14 dni. Hrana in postrežba najboljša. Pojasnila daje in karte prodaja glavni zastopnik 2004 72

Andrej Odimek, Ljubljana, Siomikove ulice 25, poleg cerkve Srca Jezusovega.

Cenik zastonj in franko.

Priznana najboljšje oljnate barve.

Adolf Hauptmann

v Ljubljani
tovarna oljnatih barv, firncev, lakov in ste-
klarskega kleja.
Najnižje cene. Najnižje cene.

MASTIN

doktorja pl. Trnkóczyja krmilno varstveno sredstvo se dobiva pristno pri trgovcih le pod imenom **Mastin**. Previdni kmetovalec ga primeša krmi vsaki domači živali. Najvišje medalje na razstavah in tisoči zahvalnih pisem pričajo o velikih uspehih, ki se dosežejo z mastinom. 187 26 17

Tovarniška zaloga: lekarnar **Trnkóczy,**
Ljubljana.

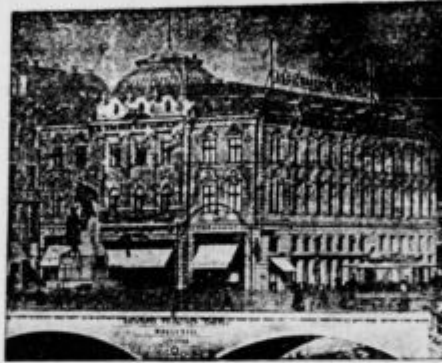
Ustanovljena l. 1831.

C. kr. priv. občna zavarovalnica

Ustanovljena l. 1831.

Assicurazioni Generali v Trstu.

Največja zavarovalnica avstro-ogrške države.

Jamstveni zaklad nad **300 milijonov kron.**
Do sedaj izplačane škode nad **850 milijonov kron.**

Družba zavaruje:

Na življenje in za doto v vseh mogočih sostavah. Tekom leta 1906 zavarovalo se je pri tej družbi 16.847 oseb na življenje za kapital nad 140 milijonov kron.

Zoper požare, tatinski vlom, škode pri prevažanju, poškodbo zvonov in zrcalnih oken

Sprejema tudi zavarovanja:

Zoper telesne nezgode in jočo.

Pri tej družbi je zavarovan na življenje Njega svetost papež Pij X. in prevzvišeni knezoškof ljubljanski Anton Bonaventura; tudi vsa posestva Njega veličanstva cesarja avstrijskega.

Glavni zastop v Ljubljani: **Marijin trg, Sv. Petra cesta 2, v lastni hiši.**

Vzajemno podporno društvo v Ljubljani

Kongresni trg št. 19 registrovana zadruga z omejenim poroštvom Kongresni trg št. 19

sprejema hranilne vloge vsak delavnik od 9. do 12. ure **po 4³/₄ %** to je, daje za 200 kron 9 kron 50 vinar. na leto.

Druge hranilne knjižice se sprejemajo **kot gotov denar**, ne da bi se njih obrestovanje **prekinilo**.

Rentni davek plača hranilnica sama.

Najsigurnejša prilika za štedenje.

Kanonik **A. Kalan** l. r., predsednik.

Kanonik **J. Sušnik** l. r., podpredsednik.

Sirolin

Povečuje slast do jedi in teže telesa, odstranjuje kašelj, izmetavanje gnoja, močno potenje. 2209 D 44-27

Priporočajo vsak dan pri pljučnih boleznih, katarh oslovskega kašlja, škrofulozij, Influenca, mnogoštevilni profesorji in zdravniki.

F. Hoffmann - La Roche & Co.,
Basel (Švicar).

„Roche“

Dobiva se z zdravniškim receptom po 4 K steklenica.

Ker se ponujajo manj vredna ponarejanja, prosimo zahtevajte vedno: izvorni zavitek „Roche“.

Registriran vzorec. **Bajna iluzija!** Oblasstveno varovano.

1974, **Najlepši kras božičnega drevesca** 15-1
ki bi ga ne smela pogrešati nobena krščanska družina, je moje izboljšano
briljantno angel. zvonilo za božično drevo št. 1
popolnoma iz kovine s 6 pozlač. angeli 30 cm vis. Garantira se za funkcijoniranje.

Pritrdi se lahko takoj na največje ali najmanjše drevo s preprostim nanaženjem. Postavljeno na mizo se
rabi lahko tudi za namizno zvonilo. Postavljeno na toplo peč funkcijonira tudi brez prižganih sveč.

Gorki zrak treh prižganih sveč vrti gonilno kolo, nanje pritrjeni izboljšani jekleni be-
tički pa udarjajo na troje zvoncev in blago-
zvončno, srebrnočisto zvonjenje zadoni,
mlado in staro prestavljajoč v božično
blaženost. Kos stane s kartonom in na-
vodilom vred **K 150.**

3 kosi	K 4-25	9 koso	K 12-
4 "	" 5-50	12 "	" 15-
6 kosov	" 8-	24 "	" 29-
36 kosov	K 43-50		
50 "	" 58-		
100 "	" 112-		

Št. 2. Ravnotisto angelsko zvonilo za bo-
žično drevesce, izvršeno vzelelegantno in
pešebno fino ponikljano, s sukanimi ste-
briči za zvonce in tremi prekrasno zare-
čimi srebr. lametastimi rožami, ki potem,
ko so prižgane sveče, prekrasno odse-
vajo, kos s kart. in navod. vred **K 9-**

3 kosi	K 5-50	9 kosov	K 15-50
4 "	" 7-25	12 "	" 20-25
6 kosov	" 10-50	24 "	" 39-50
36 kosov	K 57-50		
50 "	" 71-50		
100 "	" 150-		

Najnovejši

stekl. nakit za božično drevesce

18 kos. sortiran h. skrbno zaviti v kartonu, po velikosti
in izvršitvi po **K -40, -60, -70, -80, 1-**,
1-20, 1-50, 2-, 6 kos. kartona, po velikosti in izvršitvi
po **K -75, -90, 1-**, **1-20**. Lometa, angelski
lasci, srebrni ali stali, kuvert **K -10**, šica za orehe
100 kosov **K -20**, verižice iz steklenih kroglic, 1 in
pol do 2 metra dolge, po velikosti kroglic **K -90**
-95, 1-20, 1-40. Sredice 24 kosov v kartonu **K -50**,
vedje 15 kosov v kartonu **K -58**, držalci za sveče,
tucat **K -50**.

Prosim zahtevajte katalog.

Božična nagrada.

Vsak p. n. kupec, ki od 1. sept. do 30. nov. pisмено naskrat naroči za najmanj **40 K** blaga, dobi zastoj
za božično nagrado alarmno budilko št. 4343 s po noči svetlečim se kazalnikom in pa koledar za l. 1908.

Zamena dovoljena ali denar nazaj, torej brez rizika!

Poljita se po povzetju ali denar naprej. Najpripravneje se naroča na odruku poštne nakaznice. Neobhodno je potrebno, da se pri na-
ročitvi opomni, ali naj se pošlje blago po povzetju ali če je denar odposlan po nakaznici. Tudi je v korist vsakemu naročitelju, da
naroči, čim le mogoče, blago še pred 15. decembrom, ker pošta po 15. decembru zaradi hudega navela ne more dostavljati tako
hitro, kakor ob navadnem času. Naslavljanje naročitelju pravoučno na naslov:

tvornica ur v Mostu **JAN KONRAD** ces. in kralj. dvorni dobavitelj v Mostu
št. 1941 na Češkem

Zahtevajte moj najnovejši glavni katalog s 3000 slikami, ki vam ga takoj pošljem zastoj in poštnine prosto.

pristna Roskopf patentna re-
montoirka na sidro švicarskega
zistema z masivnim solidn. švi-
carskim kolešjem na sidro in za-
ščito za gonilno vzmet, pristno
nikljasto okrovje z varstveno
ploombo in šarnirskim pokro-
vom, ovaln. robom, 36 uridoča
(ne gre samo 12 ur), okrašeni in
pozlačeni kazalci, najnatanč-
nejše reguliranje in sletoigaran-
cijski list, kom. 5 K, 3 kom.
14 K. S sekundnim kazalcem
6 K, 3 kosi 17 K.

Bogata izbora v mojem glavni katalogu.

Št. 7223. Denarnica iz enega
kosa, svetlorjava, safian mnogo
prostora za drobiž, 4 predeli, no-
tranja zapora na vzmet, nikel-
nasta zunanja zapora 9 cm dol-
gosti, 6 cm širokosti **K 1-50**
Št. 7292. Cena dabra denarnica iz enega
kosa, mečnega, gladkega usnja rgo-
stena, la zaklopa iz govedine, 4 predeli
in vtičje, 3 zapore, 9 cm dolj, 6 cm
šir. **K 1-35**

Boljše denarnice po **K 1-85, 2-10,**
2-80, 3-10, 3-50, 3-80, 4-20 in dalje

V kuhinji in sobi

se čisti les in kamen, najfinejše in
najnavadnejše tkanine, kakor tudi vse,
kar se sploh pere ali umiva, najboljše s

Schicht-ovim milom

Njega čistota je zajamčena s 25.000 K.
I.

Mladenič

v starosti 20-24 let, zmožen slovenskega
in nemškega jezika, ter izvežban tudi v
vrtnarskih poslih, se sprejme takoj kot

grajski sluga.

Plača **K 40**, prosto stanovanje, kurjava in
svečava, ter ob prisotnosti gospode tudi
prosta hrana.

1917 3-3

Prošnje na upravo graščine **barona**
Borna pri Sv. Ani na Gorenjskem.

„Vzajemna zavarovalnica“

Dunajska cesta 19

v Ljubljani

Dunajska cesta 19

zavaruje

zavaruje

1. proti požarni škodi vsakovrstna poslopja, zvonove, premičnine in pridelke;
2. proti prelomom zvonov, in
3. za življenje oziroma doživetje in proti nezgodam.

2962 12-8

Edina domača slovenska zavarovalnica! Svoji k svojim!

Vljadno se priporoča

trgovina s klobuki in čevlji

Ivan Podlesnik ml.

Ljubljana, Stari trg šte. 10.

Velika zaloga. — Solidno blago — Zmerne cene. . .

2178 52-51

Pozor!

za le K 2-50

dobi vsak krasno srebrno Gloria žepno uro sistem Roskopf-patent na sidro, 30 ur natančno idočo za kar se jamči 2 leti. Vrhutega pozlačeno primerno oklop. verižico za le K 2-50, 3 kom. z verižicami vred 7 K. Pošilja po povzetju tovarn. zaloga švicarskih ur 1553 10-10

S. Urbach, Krakov 95 II.

jedinega olja

Zaloga, prodaja in razpoložanje prav dobrega od 88 do 200 vin. liter pri Carlo Gortan, Trst, Via S. Caterina 13. Cenik na zahtevo zastojni. 1457 20-12

Uro s verižico.

Ne kupite nobene ure

— ali ste prejeli mojeg velikega cenika!

pld. 1-50 pld. 3-50

veliki Roskopf ur s obrac.	1-50
» dvojnimi polzavom s sreb.	2-50
» slovk. j. klase ure z avto Roskopf-patent.	3-50
» ura » Omega »	4-50
» sreb. oklona verižic	5-50
» 14 karatno slabo vrtil.	6-50
» 14 karatni slati prstni	7-50
» stenska ure 70 cm	8-50
» bitjem liki svona	9-50
» podbe	10-50
» kuharice	11-50
» vohajne ure	12-50
» vadilke	13-50
» ponosni av. ted.	14-50
» dvojnimi svon. u.	15-50
» budilke s bitjem in svonenjem liki svona	16-50
» Triletne plem. o. jamstvo, na u. primerno. Roskop. cenik.	17-50
» Razpošilja po povzetju.	

Mak Böhnel
uraz, zaprijetost sodni cenilec
Dunal, VI., Margarethenstr. 27 (v lastni hiši)
Zahtevajte moj cenik z 2000 slikami zastojni in pošilja pristo.

Poslovno zavarovano.

Vsako ponarejanje kaznivo Edino pristen je 85 36

Thierry-jev balzam
z zeleno zranko »redovnica«.
Cena 12 majhnih ali 6 dvojnatih steklenic ali 1 velika špeciialna steklenica s patent. zamaškom K 5.— franko.

Thierryjevo centifolijsko masilo proti vsem le tako stariim ranam, vnetjem, rinitvam, abscesom in oteklinam vseh vrst. Cena: v lonca K 3-60 se pošlje le proti povzetju ali denar naprej. — Obe domači sredstvi sta povsod znani in slovita kot najboljši. Naročila se naslavljajo na:

Lekarnar A. Thierry v Pregradi pri Rogški Slatini.
Brošura s sliko originalnih pisem gratis in franko. V zalogi v skoro vseh večjih lekarnah

Pivovarna v Ljubljani

želi dobiti za na deželo gostilničarja proti primerni kavciji, ki bi bil objednem tudi voditelj **zaloge piva**. Nastop takoj. Naslov pove upravništvo „Domoljuba“. 2097 1-1

Pivovarna Auerjeva.

Najboljše stiskalnice

za sadje in grozdje, sadne in grozdne mline, čistilnice za žito kakor druge najboljše poljedelske stroje priporoča tvrdka „Mercur“, P. Majdič v Celju.

Ceniki zastojni. 1846 5

Za 5 vinarjev

si more vsak preskrbeti prednosti pri nakupu blaga za obleko, kakorčnih sicer ni dobiti, kdor prasi po dopisnici za vpisatev vzorcev pri **veliki trgovini bratje Lechner v Gradou**, železna hiša. To ne stane nič, na izbero pa ima vsak najmodernejšo blago za damske obleke črno in barvano perilno blago, posteljino, oksford, loden, sukno, vse vrste platno za perilo in posteljno opravo, in mnogo drugih predmetov, poleg cenika o vseh vrstah perila i. t. d. — Zložno si more vsak doma izbrati in potem kar najceneje izvršiti najboljši nakup. Mnogo hiš naroča že celo vrsto let vse svoje potrebščine le od tam, ker so se prepričali, da ima ta strogo realna trgovina pred očmi edino zadovoljnost svojih odjemalcev.

2026 12-3

FLORIAN

Je najboljše kreptilo za želodec!

Priznano od učenjakov!

„Florian“ se dobi edino od Rastlinske destilacije „Florian“ v Ljubljani.

Vajenca za sedlarsko obrt v starosti 13—14 let sprejme takoj **Fran Wisjan**, Ljubljana, Rimska cesta 11. Hrana in stanovanje pristo. 2110 2-1

I. kranjsko podjetje za umetno steklarstvo in silkanje na steklo

Aug. Agnola,
Dunajska cesta 13a, poleg Figovca

se priporoča prečasniti duhovščini in p. n. slava, občinstvu za napravo cerkvenih oknov z umetnim steklarstvom ali silkanje na steklo, stavbenih del, napravo okvirov, itd. itd. — Ima tudi v zalogi različno porcelansko in stekleno posodo za namizje gostlin in za sebnike, svetilke, okvire itd. po najnižjih cenah. — Nariši, ceniki in proračuni na zahtevo zastojni, mnoga spričevala za dovršene dela so cenjenim odjemalcem v ogled na razpologo. 1807 52-6

Čudež se je zgodil nedavno v Budapešti, ki je edini te vrste. Ta čudež je učinil, da **doželna zaloga suknega blaga v Budapešti VII. i. Rottenbillerg.** 4) a razposilja za **K 10 kupon 3 metrov**

finega jesenskega blaga ali kamgarna v črni temno-višnjevi, sivi in rujavi barvi za popolno obleko za go-pode (sukna, hlače in talovnik). 1973 15-3

Hamburg-Amerika-Linie

Vožnja traje dai 6 dni
izvršna prilika za potovanje in ostane

Z najnovejšimi leta 1905 in 06 zgrajenimi velikanskimi parnik

Amerika 24.000 ton
Kaiserin Augusta-Victoria 25.000 ton

Rojasnila daje zastojnik: **Fr. Seunig,**
Ljubljana Kolodvorske-ulice št. 28

Odhod iz Ljubljane vsaki ponedeljek, torek in četrtek v tednu.

F. P. Vidic & Komp., Ljubljana

epekarna in zaloga peči, nudijo vsako poljubno množino patent

zarezananih strešnikov

Sistem „Marzola“ (Strangtalzriegel) Sistem „Marzola“

Barve: a) rdeči naravno žgani b) črno impregnirani.

Najtičnejše, najcenejše in najpriprostejše strešno kritje.

Vsak strešnik se zamore na late pribiti ali pa z žico privezati, kar je gotovo velike važnosti za kraje, ki trpe po močnem vetru in burji. — Vzorce in perspekte pošljemo na željo brezplačno

Takojšnja in najzanesljivejša postrežba. 854 19 Sprejmejo se zastojniki. Sprejmejo se zastojniki.

